

Förstudie om behovet av en samordnande resursplattform för bild- och formkonsten

- en ny och samlad plattform för kompetensutveckling och
konstnärliga arbetsprocesser för professionella konstnärer
i Skåne.

I vår undersökning av behovet av en samordnande resursplattform utgår vi från de olika resurser som redan existerar i den Skånska regionen. Dessa existerande resurser inom bild- och formområdet består bland annat av de konstnärligt inriktade kollektiva produktionsverkstäderna, konstnärsdrivna galleri- och ateljéföreningar samt andra sammanslutningar som är inriktade på produktion, visning, fortbildning eller annat för att främja det yrkesinriktade konstutövandet.

Målet är att se vad som kan stärka fältet och skapa bättre och mer hållbara förutsättningar för ett gemensamt arbete med att vidareutveckla summan av de resurser som möjliggör konstnärlig yrkesverksamhet i Skåne.

De metoder vi använt för att inhämta information är två digitala enkäter och sju intervjuer. En enkät har riktats till de enskilda yrkesutövarna och den andra enkäten har varit riktad till organisationer och institutioner inom bild- och formkonstområdet i Skåne. Enkäterna skickades ut och besvarades digitalt över e-post och internet. Den som fick en inbjudan att delta kunde bara medverka och svara en gång. Utöver detta har ett antal underlag i form av rapporter, undersökningar och dokument från olika organisationer med fackkunskap på området använts. I slutskedet av arbetet med förstudien genomfördes ett seminarium där innehåll och hittills uppnådda resultat av förstudien diskuterades. Seminariet hölls på KKV Monumental i Malmö 2012-06-05. Slutligen har kunskapen och erfarenheten hos den arbetsgrupp som ingått i arbetet med förstudien använts. Alla underlag finns redovisade i slutet på detta dokument.

Vi som arbetar med detta är:

Timo Engström (Formkonstnär/Designer), Marie Loft (Frilansande projektledare), Robert Moreau (Bildkonstnär) och Kristian Körner (Bildkonstnär/Pedagog)

Följande personer har intervjuats: Mats Nilsson (MKB Fastighetschef), Christian Andersson (Bildkonstnär), Åsa Maria Bengtsson (Bildkonstnär), Katarina Carlsson (Utvecklingschef, Malmö Kulturförvaltning), Emma Reichert (Signal, center för samtidskonst), Yrr Jonasdottir (Chef, Ystad Konstmuseum), Kåge Klang (Ordförande, KRO Syd).

Innehållsförteckning

- 1 Inledning
  - 1.1 Uppdraget, utformning och kommentar
  - 1.2 Uppdragets omfång och bredd
  - 1.3 Uppdragets olika delar och deras relevans för en Resursplattform
  - 1.4 Några kommentarer kring termen: Resursplattformen
- 2 Sammanställning av tidigare förslag till resurser och åtgärder inom bild- och formkonstområdet
  - 2.1 Vidareutveckling av konstnärliga resurscentra i Malmö och Skåne
  - 2.2 Verksamhetsbeskrivning -resurscenter för konstens utveckling i Norrbotten
  - 2.3 Dags att lägga ner Af kultur för Bild- och formkonstnärer?
  - 2.4 KulturKraft Syd
  - 2.5 Konstnärsnämnden-Kulturrådet - möjligheter till samverkan
  - 2.6 Sammanfattning
- 3 Konstnärlig utveckling
  - 3.1 Vad stimulerar konstnärlig utveckling?
- 4 Kollektivverkstädernas förutsättningar
  - 4.1 Finansieringen och dess användning
  - 4.2 Möjligheter till utveckling och förnyelse
  - 4.3 Det regionala verksamhetsfältet
  - 4.4 Arbetsmiljöarbete
  - 4.5 En administration i utveckling
  - 4.6 En kollektivverkstads bakgrund och potential
- 5 Resursplattformens funktioner
  - 5.1 Skånes unika förutsättningar och behov avseende bild- och formkonstområdet
  - 5.2 Resursen och dess funktioner
  - 5.3 Undersökningsområden
- 6 Möjliga arbetsområden för en resursplattform
  - 6.1 Administration och samordning
  - 6.2 Synlighet och kommunikation
  - 6.3 Kompetensutveckling
  - 6.4 Arbetsmarknad
  - 6.5 Internationell samverkan
  - 6.6 Regionalt perspektiv
- 7 Seminariet
  - 7.1 Sammanställning av seminariet
  - 7.2 Utvärdering av seminariet
- 8 Bilden av en samtida resursplattform växer fram
  - 8.1 En flexibel enhet med unik position
  - 8.2 Tidsfaktor och storlek
  - 8.3 Vikten av synlighet
- 9 Slutord
- 10 Underlag
- 11 Sammanställning av enkäter.
  - 11.1 Enkät för Institutioner och Organisationer inom bild- och formkonsten i Skåne.
  - 11.2 Enkät för yrkesverksamma bild- och formkonstnärer i Skåne.

1 Inledning

1.1 Uppdraget, utformning och kommentar

Formulering hämtad från Kultur Skånes hemsida under "Regional kulturplan – från ord till handling":

"Inom ramen för arbetet med bildkonstens infrastruktur i Skåne, sjsätts nu ett antal insatser som ska ge underlag för fortsatt utvecklingsarbete i Skåne. Ett av de områden som under 2011 ska belysas är behovet av resurscentra för bildkonst (resursplattformen)."

Ekonomisk Förening för Utbildning Konstnärernas Kollektivverkstad Monumental i Malmö har fått i uppdrag att göra en förstudie om behovet av resurscentra och visa hur en ny och samlad plattform för kompetensutveckling och konstnärliga arbetsprocesser för professionella konstnärer i Skåne kan se ut.

Att Kultur Skåne ställer frågan om bild- och formkonstens behov till konstnärerna själva är en tydlig signal om att en vilja till förändring finns. En översyn och möjlig förstärkning av ökat samarbete mellan regionens resurser inom konstområdena kan, om det utvecklas inifrån det konstnärliga yrket och dess kompetens, synliggöra och samla de behov som finns samt sträva efter att tillgodose dessa. Den ambition som drivit oss i översynen av resurserna har varit att göra det ur konstnärernas perspektiv, eftersom resurserna i hög grad är till för dem och de dessutom har kunskapen om hur det fungerar i dag.

1.2 Uppdragets omfattning och bredd

Förstudien berör de många yrkesgrupper och genrer som ingår i uttrycket bild- och formkonst. Bild- och formkonstfältet, den definition vi tillskriver det, är likvärdig den indelning som Kulturrådet använder. Bild- och formområdet är en sammanfattande benämning av det kulturområde som omfattas av bildkonst, konsthantverk och formgivning inom en mängd olika medier. (Kulturrådet, 2009)

Bredden inom fältet gör att det finns en stor variation i arbetssätt, uttryck och behov. Ett av målen har varit att se hur de gemensamma förutsättningarna kan skapa så flexibla resurser som möjligt. Detta för att ge utrymme åt mångfalden av praktik inom dessa yrken och samtidigt lyfta fram den samlade kompetensen.

1.3 Uppdragets olika delar och dess relevans för en Resursplattform

Vad denna möjliga samordnande resursplattform eller resursplattform skulle kunna bestå av eller hur dess utformning bör se ut är alltså det som vi genom researcharbete och i samtal med flertalet av aktörerna försökt beskriva, på ett sätt som adekvat speglar de olika förutsättningarna.

De olika delarna i uppdragets utformning och dess omfattning har varit en utmaning. Utmaningen har främst bestått i uppdragets omfång. Vissa delar är mer hanterliga i sin avgränsning, till exempel fortbildning och kollektivverkstädernas förutsättningar, medan andra delar är så pass omfattande att de kräver en egen undersökning.

Ett sådant delområde som kräver sin egen förstudie är exempelvis konstnärernas arbetsmarknad. Här har vi sonderat terrängen utifrån konstnärernas erfarenheter (enkätundersökning) samt svar från bland annat beställare (intervjuer). Vi har alltså gjort sammanställningen utifrån de erfarenheter vi samlat in men anser att det inom ett så pass omfattande område behövs en fördjupad undersökning.

1.4 Några kommentarer kring termen: Resursplattform

Under hela arbetet med det som varit vår huvudsakliga uppgift i denna förundersökning, dvs. att inventera och i någon form undersöka möjligheterna till förbättrade förutsättningar av de befintliga resurserna, har vi brottats med termen samordnande resursplattform eller resursplattform. Själva rubriksättningen på vår uppgift, (denna förundersökning), är otymplig eftersom titeln i sig ofrånkomligen, som vi upplever det, antyder någon form av stor och övergripande institution.

Då denna benämning sätter första anslaget så vill vi redan här i inledningen understryka att terminologin i sig inte nödvändigtvis speglar den bild vi målar upp. Snarare har vi efter hand, kommit att betrakta termen, som en mängd möjliga scenarion för att förbättra möjligheterna att arbeta som bild- och formkonstnär i regionen med befintliga resurser som utgångspunkt.

Det vi gör när vi beskriver en möjlig samordnande resursplattform är att sträva efter en genomförbar modell som vi tror är realistisk utifrån de förutsättningar vi upptäckt under vårt arbete. Dessa förutsättningar speglas i vad vi uppfattar som Skånes unika förutsättningar och behov. Källan kommer via tankar och erfarenhet som vi fått från enskilda personer och från verksamheter som enkäter, intervjuer och det av oss anordnade seminariet om förundersökningen.

En del av vårt uppdrag bestod i att studera, kommentera och sammanställa några av de tidigare förslag eller studier som gjorts med liknande eller kompletterande infallsvinkel. Nedan följer denna sammanställning som har bidragit till vår förundersökning med ett rikt omfång av tankar och inriktningar som varit värdefulla för vårt arbete.

Det är utifrån nedan beskrivet material, det av oss insamlade materialet samt vår egen erfarenhet som vi beskriver ett förslag på en samordnande resursplattform i denna förstudie.

2 Sammanställning av tidigare förslag till resurser och åtgärder inom bild- och formkonstområdet

Inom bild- och formkonstområdet har ett antal aktuella förslag till resurser och åtgärder formulerats med målet att stärka yrkesområdet. Denna sammanställning belyser förslagen med utgångspunkt i berörda yrkeskategoriers behov och förutsättningar i Skåne.

Följande ingår i sammanställningen:

Rojas, C, Samhälls-entreprenörer. (2010). "Vidareutveckling av konstnärliga resurscentra i Malmö och Skåne", Malmö, Malmö stad kulturförvaltning.

KRO/KIF. Konstkonsulenten i Norrbottens län. (2010). "Verksamhetsbeskrivning - resurscenter för konstens utveckling i Norrbotten", Luleå, Konstkonsulenten i Norrbottens län.

KulturKraft Syd. (2010). "KulturKraft Syd Plattform för kompetensutveckling och samverkan inom kultursektorn i Skåne/Blekinge". www.kulturkraftsyd.se, Malmö, KulturKraft Syd.

IKK. (2011). "Dags att lägga ner Af kultur för Bild- och formkonstnärer?" Malmö, IKK.

Kulturrådet, Konstnärsnämnden. (2011). "Konstnärsnämnden-Kulturrådet-möjligheter till samverkan". Stockholm, Kulturdepartementet.

2.1 Vidareutveckling av konstnärliga resurscentra i Malmö och Skåne

Carlos Rojas Samhälls-entreprenörer (CRS) fick 2010 av Malmö stads Kulturförvaltning uppdraget att undersöka hur konstnärliga resurscentra i Malmö och Skåne kan tillföras energi, nya idéer och en starkare ekonomi med fler arbetstillfällen som resultat. Undersökningen vilar på information från ett antal resurscentra inom kulturell verksamhet varav följande hör till bild- och formkonstområdet: Signal-center för samtidskonst, KKV Grafik, KKV Monumental och Mediaverkstaden. Merparten av underlagen till undersökningen är intervjuer 1,5 timme långa varav 40 minuter var "fri reflektion över verksamheten". Under dessa 40 minuter har CRS fört in "idéer och

tankar från liknande eller besläktade verksamheter som använt liknande förutsättningar som deras för att skapa en mer hållbar ekonomi". En expertgrupp på fyra personer med expertis på "kultur och dess ekonomiska och kommersiella utveckling" har ingått i undersökningen. Ett Open Space-tillfälle har också ingått i undersökningen. Undersökningen redovisas i ett texthäfte på 16 A4 sidor exklusive bilagor.

Resultatet av undersökningen är framtaget av CRS och expertgruppen. Verksamheterna som undersökts har delats in i tre kategorier med utgångspunkt i vilken nivå av organisationsutveckling respektive verksamhet nått. Enskilda organisationer som ingår får specifika tips och idéer om hur de kan utvecklas.

Undersökningen ger i huvudsak två resultat, tips och idéer till de enskilda verksamheterna i de tre utvecklingsgrupperna samt att en stor övergripande organisation skall ta över all administration och drift av de verksamheter som ingår i undersökningen. Båda resultaten har fokus på utveckling av verksamheternas organisation med ökad kommersiell framgång, och därigenom stärkt ekonomi som mål.

Sammantaget präglas undersökningen av ett entreprenörskapsperspektiv och ett fokus på de olika verksamheternas nivå i kommersiell utveckling. Mycket av det som undersökningen berör är sedan tidigare känt för de enskilda verksamheterna. I stort präglas undersökningens resultat av sammanställning av redan känd problematik och förutsättningar. Det resultat som kan uppfattas som nytt är förslaget att skapa en central organisation för all verksamhet på området. I diskussionen kring en central organisation redovisas ett konkret förslag att lönekostnader inom den centrala organisationen skall ligga på 10-15% av dagens kostnader för de som är anställda i befintliga verksamheter. Förslaget vilar även på att resterande 85-90% skall genereras genom kommersiell verksamhet. Även medel till utveckling och övrig verksamhet kan uppfattas ingå i överskott från kommersiell verksamhet utöver nämnda procentsats. Den kommersiella verksamheten har i diskussionen ett huvudfokus på utbildning, events, konsulteringar och liknande kunskapsbaserad verksamhet inom yrkesområdenas kunskapsfält. Ett annat fokus i resultatet av undersökningen är skillnaden mellan "proffs" och "ideella" utövare. Det ges ingen definition av dessa begrepp annat än att "proffs" antas ha inkomst av sin konstnärliga utövning och "ideella" inte har inkomster från sin konstnärliga utövning. Anledningen till denna uppdelning är enligt CRS att "proffs" skall betala i enlighet med sin inkomst och därigenom utgöra en del av finansieringen av den centrala organisationen. "Ideella" utövare står för arbetskraft i sammanhanget och förväntas bidra med engagemang i form av ideellt arbete inom den centrala organisationen. Andelen "proffs" och därmed andelen finansiering förväntas öka genom den centrala organisationens förtjänster via samordning, effektivisering och synergieffekter av att alla möts i den centrala organisationen och fler möjligheter till utkomst skapas.

Fokus i undersökningen ligger på verksamheternas entreprenörskap och kommersiella förmåga, snarare än på verksamheternas förmåga att utgöra en resurs för yrkesområdet.

CRS undersökning når ett resultat som i all väsentlighet tidigare är känt och som inte utgör en input i form av ny relevant konstruktiv kritik. Att dela in de som nyttjar resurser i kategorierna "proffs" och "ideella" baserat på den vaga definition som ges är inte en hållbar strategi att skapa förutsättningar för hållbara verksamheter. Om definitionen "proffs" kan antas betyda utövare som tjänar pengar kommersiellt, genom en privat marknad, uppstår en problematik som påverkar synen på all kulturell verksamhet i samhället.

Att skapa en central organisation inom området kan vara en möjlighet för förbättring. Det återstår dock att definiera den centrala organisationens verksamhet med en fördjupad analys av vilka verksamheter som skall knytas samman samt deras unika behov och förutsättningar.

2.2 Verksamhetsbeskrivning - resurscenter för konstens utveckling i Norrbotten

KRO, KIF och konstkonsulenten för Norrbotten har 2010 tagit fram en verksamhetsbeskrivning av ett "resurscenter för konstens utveckling i Norrbotten". Verksamhetsbeskrivningen är väl utbyggd och innefattar uppdragsförmedling, turism, samverkan med universitet och högskola, administration av projektstöd, produktion av konstupplevelser, offentlig konst, kompetensutveckling, verksamhet för barn & ungdom, folkbildning och tillgänglighet. Ett stort antal intressenter är listade och verksamhetsbeskrivningen präglas av ett helhetsgrepp om bild- och formkonsten i Norrbotten. Verksamhetsbeskrivningen redovisas på 15 A4 sidor. Inga källor eller bilagor nämns.

Verksamhetsbeskrivningen präglas dels av de specifika behov Norrbotten har och av en stark visionär idé om vad ett resurscenter kan vara. Verksamhetsbeskrivningen inkluderar merparten av de funktioner och service som kan antas spegla behov inom området. Det innebär en påtaglig centralisering av funktioner och service inom området under en ansvarig organisation. I Skåne finns ett större befolkningsunderlag som innebär att flera av de olika funktionerna i ett eventuellt resurscenter i dag redan representeras av existerande organisationer. Denna skillnad gör att en stor del av detta förslag sannolikt inte är aktuellt för Skåne. Tjänster som uppdragsförmedling och konsultering vid offentliga uppdrag etc. erbjuds i dag av Konstnärscentrum Syd, fördelning av medel till projekt etc. sker via verksamhetsområdet Konststarterna inom Region Skåne samt Kulturstödet på Malmö stad, visningsmöjligheter erbjuds genom ett stort antal gallerier och andra visningsverksamheter.

Det som känns aktuellt för Skåne är kompetensutveckling, folkbildning och en tydlig samordnad kommunikation inom berörda yrken och mot samhället i övrigt. Helhetsgreppet och den visionära kraft som finns i Verksamhetsbeskrivning - resurscenter för konstens utveckling i Norrbotten, känns relevant för Skåne men då ur ett administrativt och samordnande perspektiv. Det innebär att en resurs främsta uppgift är att samordna de redan existerande verksamheterna på området och att skapa förutsättningar för det som saknas. Till exempel saknas i dag en samordnad verksamhet för kompetensutveckling, utbildning internationellt och nationellt utbyte inom bild- och formkonstområdet. Verksamhetsbeskrivning - resurscenter för konstens utveckling i Norrbotten har alltså flera intressanta delar och en viktig övergripande vision. För att kunna använda Norrbottensmodellen i Skåne behöver mycket omarbetas och anpassas för de Skånska behoven.

2.3 Dags att lägga ner Af kultur för Bild- och formkonstnärer?

Institutet för konstnärer och konstförmedlare (IKK) har under 2011 genomfört ett projekt som kritiskt granskar Kulturarbetsförmedlingen för bild- och formkonstnärer. Projektet omfattar konstnärers arbetsmarknad, arbetsförmedlingen, arbetsmarknadspolitik och kulturpolitik, arbetslöshet och a-kassa för konstnärer. Det tas även upp att konstnärer tvingas starta företag och förhållandet mellan konstnärers arbete och anställningsmöjligheter. Projektet redovisas i ett häfte om 52 sidor med källförteckning.

I grova drag konstaterar IKK att Kulturarbetsförmedlingen inte har den effekt på konstnärers arbetsmarknad som önskas i form av ökade möjligheter till uppdrag. I en jämförelse har Konstnärscentrum Syd förmedlat mångfalt fler uppdrag till bild- och formkonstnärer i jämförelse med Kulturarbetsförmedlingen. Konstnärscentrum Syd har därtill skapat fler uppdrag för konstnärer till en lägre kostnad än kulturarbetsförmedlingen. Övergripande är slutsatsen att Kulturarbetsförmedlingen upphör med uppdraget att skapa arbetstillfällen för konstnärer till förmån för Konstnärscentrum Syd. I projektet understryks att Konstnärscentrum Syd måste åtgärda brister i "återväxten av unga yrkesutövare i sin organisation" och att de vidgar sin syn på konstnärliga tekniker och uttryck. Utöver detta antas en förstärkt organisation och en ökad budget kunna öka antalet uppdrag till konstnärer betydligt. Kort sagt är det sannolikt att Konstnärscentrum Syd efter en omorganisation kan bli en kostnadseffektivare arbetsförmedlare med fler uppdrag till förmedling än dagens Kulturarbetsförmedling.

Projektet belyser konstnärers arbetsmarknad genom att ta upp att merparten av konstnärerna sällan eller aldrig har anställning inom sitt yrke och att den traditionella synen på åtgärder mot arbetslöshet inom andra yrken inte kan appliceras på den

konstnärliga arbetsmarknaden. Konstnärscentrum Syd bekräftar detta och menar att "kriteriet för att komma ifråga för ett konstnärligt gestaltungsuppdrag ligger i kvalitet och inte i arbetslöshet". Enligt IKK skapade Konstnärscentrum Syd under 2008 "arbetstillfällen värda 1.8 miljoner kr. vilket är en femdubbling av statens satsade pengar". I sammanhanget poängteras att Konstnärscentrum Syd delvis tvingas arbeta ideellt, trots det är det sannolikt att deras insatser för att skapa arbetstillfällen åt konstnärer är effektivare än Kulturarbetsförmedlingen.

Vidare menar IKK att ett samarbete mellan Kulturarbetsförmedlingen och Konstnärscentrum Syd är en möjlig strategi för att få så god effekt som möjligt gällande konstnärers arbetsmarknad. IKK menar även att genomförandet av åtgärder kan ske via ett resurscenter som knyter samman olika resurser inom bild- och formkonsten. IKK menar att ett resurscenter, genom vilket organisationer med olika kompetens kan specialisera sig och genomföra åtgärder för att förbättra konstnärernas villkor, kan vara en god lösning.

2.4 KulturKraft Syd

KulturKraft Syd är en projektverksamhet som löper till och med 31:e mars 2014 med syfte att bygga upp en varaktig plattform för kompetensutveckling och samverkan inom kultursektorn i södra Sverige. Huvudman för projektet är Trygghetsrådet (TRS) och det finansieras av Europeiska Socialfonden (ESF).

Projektets avgränsning är i hög grad kulturell verksamhet inom scen och TV/film och riktar sig utslutande till yrkesutövande individer och verksamheter. Planer på att verka inom bild- och formkonstområdet finns. Projektet har tidigare inte innefattat bild- och formkonstområdet. Kulturkraft Syd har ett ambitiöst program som erbjuder kompetensutveckling på alla nivåer. Utbudet definieras av de behov som aktörerna inom området uttrycker. Den konkreta verksamheten genomförs i hög grad via externa resurser och Kulturkraft Syd fungerar som organisatör, samordnare och bidrar med medel till kompetensutvecklande verksamhet. Den kompetensutvecklande verksamhet som erbjuds är kostnadsfri för deltagaren.

Projektet berör kultur som till stor del arbetar med scen och ensemble inför publik eller som producerar film. Denna del av kulturen är sannolikt mer organiserad och nåbar ur ett resursperspektiv och kan själv uttrycka och kommunicera sina behov jämfört med bild- och formkonsten. Anledningen till att bild- och formkonstområdet tidigare inte berörts av projektet är sannolikt att det inte finns en självklar kommunikationsmöjlighet med bild- och formkonstnärerna. Projektet Kulturkraft Syd är ett intressant initiativ som kan inspirera till liknande åtgärder inom bild- och formkonstområdets yrkesgrupper. Kulturkraft Syd som konstruktion för kompetensutveckling inom bild- och formkonstområdet är inte prövad och att inkorporera bild- och formkonsten i en

kompetensutvecklande resurs som då täcker i princip hela det professionella kulturlivet kan vara svårhanterligt. Sannolikt kan och bör delar av de gemensamma behoven samköras och att skapa en kontaktyta mellan alla aktörer inom yrkeskulturen är i sig intressant för att skapa möten som kan ge nya möjligheter.

De kompetensutvecklande utbildningar som erbjuds har god förankring i yrkesutövningen och projektet som helhet har sannolikt en samlade kraft som kan stärka arbetsmiljö och hållbar utveckling för de som berörs. Förhoppningsvis kommer bild- och formkonstområdet att inkorporeras och en del kompetensutvecklingsmöjligheter kan då uppstå.

2.5 Konstnärsnämnden/Kulturrådet - möjligheter till samverkan

Kulturrådet och Konstnärsnämnden fick under 2010 i uppdrag av regeringen att "gemensamt utveckla en långsiktig samverkan". Det övergripande syftet med en fördjupad samverkan är att "främja effektivitet och kvalitet i bidragsgivningen och därmed stärka konsten, konstnärlig förnyelse och kulturskaparnas ställning".

Sammantaget medför inte förslagen dramatiska förändringar av verksamheterna. Istället föreslås åtgärder som ytterligare förtydligar Konstnärsnämnden respektive Kulturrådets olika uppdrag. Myndigheterna anser att en modernisering av bidragsstrukturen är nödvändig. Små och förhållandevis specialdestinerade bidrag bör ersättas av större, inkluderande och flexibla stödformer som på ett bättre sätt än idag är anpassade till kulturen som "en dynamisk, utmanande och obunden kraft som varken tar hänsyn till konstområden- eller nationsgränser". Att det blir tydligare för de som söker medel och att definitionerna av konstnärlig verksamhet omarbetas till att bättre spegla samtida konstnärlig praktik är viktigt och är en grundläggande förutsättning för en hållbar kulturpolitik. Detta har en framskjutande roll i Kulturrådet och Konstnärsnämndens plan för samverkan.

Det kommer att finnas två typer av stöd att söka hos Kulturrådet: Ett verksamhetsstöd och ett projektstöd som ger möjlighet att stödja utvecklingsinitiativ, nya konstuttryck etc. för institutioner/organisationer och arrangörer. Projektbidraget ska också anpassas för att kunna stödja kuratorer och tillfälliga, fristående utställningsarrangörer. Dessa båda bidrag är tänkta att rymma insatser för såväl bild- som formområdet.

Det finns förslag på att modernisera eller skapa nya typer av "stöd för samarbeten mellan konstnärer" t ex i en form som fungerar för konstnärer som arbetar i gruppkonstellationer. Ett annat exempel är det uttalade behovet av att "breda det offentliga stödet till både fria utställningsarrangörer och den flytande rollen som

upphovsman och kurator” vilket på sikt kommer att underlätta finansiering och kunna skapa ett smidigare system för utställningsformen.

Kulturrådet ger också stöd till bl. a. centrumbildningar och kollektivverkstäder. När det gäller kollektivverkstäderna så kommer ett nytt förslag där inriktning på riktade utrustningsbidrag omvandlas till ett stöd för utvecklingsprojekt. Kulturrådet och Konstnärsnämnden gör i sin gemensamma rapport till regeringen den bedömningen att kollektivverkstäderna med en bredare verksamhet skulle kunna stärka sin roll och utvecklingspotential inom området.

Att mana till utveckling och förnyelse genom hur bidrag riktas är viktigt och behövt för att säkra en fungerande samtidsorienterad resurs för konstnärer och en utveckling som inkluderar relevanta praktiker i de offentligt finansierade resurserna. Kollektivverkstäderna skulle, enligt Kulturrådets bedömning, kunna ges en större roll som regionala resurscentra.

Ytterligare en av de stora förändringarna under de senaste åren inom konstområdet är den ökande internationaliseringen för konstnärerna. Effekterna är bland annat att verksamhetsfältet blivit större och att det därför finns möjligheter för fler uttryck och sätt att verka som konstnär. IASPIS, som är Konstnärsnämndens internationella program för yrkesverksamma utövare inom bild- och formkonst, har uppdraget att utveckla kontakter mellan konstnärer i Sverige och aktörer på den internationella arenan.

När det gäller de regionala samarbetena så öppnar IASPIS nu upp i högre utsträckning än tidigare nya samarbetsformer med lokala aktörer, dvs. samarbetet syftar till individen men går via organisationer och institutioner. Detta kan gälla enstaka internationella expertbesök, publika program eller andra nya samarbeten av utåtriktad karaktär med internationella medverkande tillsammans med regionala aktörer utanför IASPIS -grupperna (Malmö, Göteborg och Umeå). De utåtriktade sammanhangen har som mål att öka det internationella utbytet utanför Stockholm och utgöra ytterligare en bas för expertbesöksprogram i regionerna. Förutsättning för samarbete med IASPIS är att det finns fler finansierare inblandade, t.ex. kommuner eller Region/landsting.

IASPIS bedriver under 2012 utåtriktad verksamhet genom att agera som dialogpartner för regionala aktörer i relation till olika lokala internationaliseringsalternativ och erbjuder stöd för internationell projektutveckling. Under 2012 prövas och utvecklas denna arbetsmetod initialt genom pilotprojekt med Kalmar Konstmuseum.

Under 2011 infördes en ny modell, kultursamverkansmodellen, för fördelning av statliga medel till kulturverksamhet för hela landet med ökat utrymme för regionala prioriteringar och variationer. Kulturrådet beslutar om statliga medel till landsting/

region som i sin tur får ansvar för fördelning till kulturinstitutioner och annan regional verksamhet. Att de offentliga medel som fördelas inom kultursektorn genom tydliga definitioner når samtida relevant verksamhet är centralt för en fungerande fördelning. Om kultursamverkansmodellen skall fungera måste tydliga definitioner finnas från både bidragsgivare och mottagare om vad medlen skall gå till och hur verksamhet bedrivs. Kontinuerlig uppföljning och redovisning från mottagare av medlen i kombination med att den som ger bidrag har eller tillser att kompetent kunskap finns om konstnärlig praktik. Det är grundläggande att medlen får en verkan som kan anses relevant för ett konstliv i utveckling och förnyelse.

2.6 Sammanfattning

De förslag och rapporter som tagits upp här är en del av det som formulerats under senare år lokalt och nationellt. Ur ett regionalt perspektiv saknas i detta material en fördjupad kunskap om de unika behov som finns i Skåne. En samordnande resursplattform för bild- och formkonsten i Skåne kan inte initieras utan att ta hänsyn till dessa behov. Mycket av det som beskrivs i de förslag och rapporter som tas upp här är intressant och sannolikt aktuellt för Skåne men bör anpassas och omarbetas efter de lokala förutsättningarna.

En del av det som föreslås och formuleras i dessa förslag och rapporter är sannolikt problematiskt ur ett resursperspektiv till exempel att en resurs arbetar med exponering av enskilda konstnärers uttryck i form av utställningar och eller visning av enskildas verk och konstnärliga uttryck. Då en resurs sannolikt bekostas till stor del med offentliga medel finns det en rättvisaspekt på för vem och hur visningsverksamhet bedrivs. Att skapa och främja kontakten mellan konstnärer och möjliga uppdragsgivare är däremot en viktig uppgift för en samordnande resursplattform, snarare än att offentliga medel går direkt till visningsverksamhet.

IKK tar upp problemet med att skapa uppdrag för konstnärer och menar att konstnärernas egna organisationer är bättre på att finna uppdrag än till exempel arbetsförmedlingen. Även att låta offentliga medel stärka bild- och formkonstens egna organisationer i att utveckla sin verksamhet med att skapa uppdrag är sannolikt effektivt. Förhållandet mellan kommersiella medel och offentliga medel är en viktig fråga i sammanhanget.

Att som CRS dela upp yrkesutövare i ”proffs” och ”ideella” är en svår och osäker strategi för att särskilja kvaliteten på medlen. Att däremot låta offentliga medel finansiera ”blinda” verksamheter som kommer alla berörda till gagn och att dessa verksamheter inte arbetar med enskildas förutsättningar direkt utan att inkludera alla berörda. Exemplet kan vara att skapa förutsättningar för uppdrag och andra möjligheter till yrkesutövning generellt utan att styra eller kontrollera den enskilde utövarens tillgång.

När det gäller kompetensutveckling finns inget för bild- och formkonsten utvecklat perspektiv i något av dessa förslag och rapporter. KulturKraft Syd har ett väl utvecklat perspektiv på kompetensutveckling inom andra grenar inom kulturen framför allt scen, film och TV producerande verksamheter. Sannolikt är det så att det finns anledning att skilja på de kulturella verksamheter som arbetar i grupp/ensemble med publik verksamhet kontra bild- och formkonstnärer som arbetar individuellt i högre grad. De olika former av kompetensutvecklingsbehov som dessa två kategorier delar kan ha stora likheter men det är sannolikt att skillnaden i unika behov är stor. På samma sätt som arbetet med att hitta uppdrag kan kompetensutveckling också vara en uppgift för en organisation som är specialiserad på bild- och formkonstens yrken och behov.

I rapporten "Konstnärnämnden-Kulturrådet - möjligheter till samverkan" föreslås ett antal intressanta förbättringar som skall förtydliga de båda myndigheternas uppdrag och samarbete i kombination med ett fokus på att stödja en för samtiden relevant verksamhet och utveckling inom bild- och formkonsten. Ur ett resursperspektiv innebär detta att det finns lyhördhet från myndigheterna för yrkesgruppernas egen kompetens att själva utveckla relevant praktik och relevanta resurser. Detta är en bra förutsättning för skapandet av en samordnade resursplattform.

Sammantaget är utmaningen att omarbeta det som kan anses relevant, i de förslag och rapporter som tagits upp här, mot bakgrund av den Skånska regionens behov.

3 Konstnärlig utveckling

3.1 Vad stimulerar konstnärlig utveckling?

Konstnärlig utveckling är svår att definiera på ett övergripande sätt. Enskilda konstnärers yrkesutövning kan se mycket olika ut och det som stimulerar den enskilde konstnärens utveckling skiljer sig från individ till individ. Sannolikt stimuleras varje individ bäst genom att ges utrymme att utveckla och utöva sitt yrke, samt att få sina yrkesmässiga behov tillgodosedda. Detta är önskvärt men svårt att fullt ut genomföra i varje enskilt fall.

Väl fungerande och starka organisationer som utgör en lyhörd resurs för olika utövares behov, och som kan tillgodose den enskilde konstnärens förutsättningar till yrkesutövning, är viktigt i detta sammanhang. Några exempel på behov som behöver tillgodoses är kompetensutveckling, internationellt och nationellt utbyte och adekvata produktionsresurser.

Vidare behövs ett levande och väl förvaltad offentligt kulturliv som ger utrymme för den samtida utvecklingen inom konsten och ser konsten som en positiv kraft i samhällsutvecklingen. Konstnärers arbete måste ges förutsättningar till avkastning i samhället genom ett förtroende för konstnärernas yrkesroll.

Sammantaget belyser denna förstudie genom enkätmaterial vad som stimulerar konstnärlig utveckling i Skåne. De svar som finns i enkäten speglar flera av de behov som finns och vad som utgör förutsättningarna för detta. Vårt mål är i detta sammanhang att beskriva en resurs som kan komma att utgöra ett kraftfullt fundament för konstnärlig utveckling i regionen. En del i detta fundament anser vi bör utgöras av de gemensamma produktionsresurserna i form av kollektivverkstäder. Dessa verksamheter har stora förutsättningar att ingå i sammanhang som verkar för konstnärlig utveckling, bland annat genom fortbildning och synliggörande av det konstnärliga yrkets kompetenser.

4 Kollektivverkstädernas förutsättningar

I regionen finns ett antal kollektiva verkstäder, ofta med en specifik inriktning, t ex digitala medier, textil och grafik. Dessa har sin verksamhet i ändamålsenliga lokaler med utrustning, teknik och ofta med god hjälp att tillgå.

4.1 Finansieringen och dess användning

För att driva och utveckla kollektivverkstäderna är stöd och finansiering från offentligt håll en grundläggande förutsättning. Kollektivverkstädernas verksamhet är bred och vänder sig till stora grupper inom bild- och formkonsten vilket gör att anslagen som fördelas till dessa har möjlighet att komma många utövare tillgodo.

Det är av vikt att det inom de kollektiva organisationerna ständigt förs en dialog om hur man bäst förvaltar och tillvaratar de anslagna medlen för att komma utövarna och samhället i stort till nytta. Förutsättningarna är att kollektivverkstäderna tar sitt ansvar för detta, men även att de ges ett tydligt ansvar av kommun och region när det gäller att skapa möjligheter för att främja konstnärlig yrkesutövning.

4.2 Möjligheter till utveckling och förnyelse

Kollektivverkstäderna som gemensam resurs verkar i ett kritiskt fält, vari förutsättningarna snabbt förändras i samklang med omgivande konstkontext och dess behov. Detta ger dem en stor utvecklingspotential och möjlighet att hitta nya fungerande processer i sin verksamhet.

Verksamheten i denna resurs ska spegla de uttryck och metoder som samtiden och dess utövare genererar. Det är viktigt att flera generationers konstnärers samlade kunskap representeras. Att kollektivverkstäderna på ett relevant sätt bidrar till att tillhandahålla de viktigaste förutsättningarna och metoderna för samtida yrkesutövare, unga som gamla, är avgörande för verksamheternas fortsatta existens. På detta område finns mycket kvar göra.

Förutsättningen för en fungerande verksamhet, med möjlighet till utveckling och förnyelse, är en aktiv resurs. Denna ska inte bara synliggöra sig själv utan även verka proaktivt för att på så effektivt sätt som möjligt nå nya individer, grupperingar och generationer. Ett exempel är att ha återkommande information om kollektivverkstädernas verksamhet för nyutexaminerade på Högskola och Konsthögskola. Ett annat är att genom projektanslutningar öppna upp verkstäderna även för närliggande grupperingar utanför bild- och formkonsten. Kulturrådet understryker detta på följande sätt:

”Konstnärernas kollektivverkstäder fyller ett stort och viktigt behov inom främst den lokala och regionala bild- och formkonsten. Den yrkeserfarenhet som ryms inom verkstäderna är dock generellt sett alltför lite känd. Kollektivverkstäderna skulle, enligt Kulturrådets bedömning, kunna ges en större roll som regionala resurscentra.”

(e-postkorrespondens med Ewa Dahlberg, Kulturrådet, 2012-03-07)

Resursen ska även spegla en relevant demografisk-, ålders- och könsfördelning inom bild- och formkonst, för att sammansättningen ska vara representativ, både i styrelser och bland anslutna.

4.3 Det regionala verksamhetsfältet

Att verka regionalt i högre utsträckning än nu är en utmaning som verkstäderna står inför. Att man har en samlad och stark enhet i storstadsregionen Malmö utesluter inte på något sätt att man genom denna resurs arbetar för att stödja och utveckla nya enheter, t.ex. genom att ingå samarbeten med lokala verkstäder eller ateljékollektiv. Man kan se de befintliga kollektivverkstäderna som huvudorganisationer som medverkar till att skapa dialog, fortbildning, kontaktnät och stöd i olika former för att få igång en lokalt förankrad verksamhet. Denna kan sedan utvecklas på plats med sin specifika inriktning vilket bidrar till ökad resurstillgänglighet utan att utövarna måste ta sig in till storstadsresursen. Även med små medel kan förutsättningarna för att utveckla det lokala, och genom detta skapa en spridning på resurserna i regionen, öka betydligt.

4.4 Arbetsmiljöarbete

En av de viktigare förutsättningarna för kollektivverkstäderna är frågan om en fungerande arbetsmiljö, där både lokaler, maskinpraktik och hälsovådliga arbetsmoment tas under beaktande. Detta har inte varit ett prioriterat område inom bildkonsten tidigare. Det är dock rimligt att arbetsmiljön är god och att arbetet utförs i enlighet med gällande lagar och bestämmelser.

Förbättrade förutsättningar för den gemensamma kommunikationen och samordningen mellan verkstäderna skulle bidra till möjligheten att skapa en arbetsgång där tydligare fokus kunde läggas på en samsyn i utveckling, framtidsfrågor och varandras processer. Gemensamt för flera av dessa förändringar är att det behövs extra insatser i form av tjänster som kan fasas in i en möjlig resurs som kan skapa övergripande förbättrade förutsättningar för kollektivverkstäderna.

Väl fungerande kollektivverkstäder som har omsorg för konstnärlig yrkesutövning är en fråga om dialog. Det innebär att kollektivverkstäderna måste skapa transparens i sin ekonomi och verksamhet för att brukare och bidragsgivare skall kunna se att

deras intressen bevakas väl. Det innebär även att grundnivån på verksamheterna måste lyftas till en acceptabel nivå när det gäller arbetsmiljö och säkerhet. Det är en kostnad som med god förvaltning inte behöver medföra större löpande omkostnader, däremot skulle det inne- bära att hälso- och yrkessituationen för konstnärer i många fall väsentligt kan förbättras.

4.5 En administration i utveckling

Administrationen av verkstädernas ekonomi och kontakt med anslutna och andra sker i dag på olika sätt hos olika verkstäder. Administrationen är en viktig uppgift som växer med ökade krav inom redovisning och i samband med att verksamheterna öppnar upp för fler brukare.

Det som skulle öka förutsättningarna för kollektivverkstäderna är att det finns medel till administrationen av verksamheterna. Förutsättningarna att driva dessa resurser på ideell basis har förändrats och i en hårdare ekonomisk situation i samhället är det svårt att klara av driften ideellt. Skall kollektivverkstäderna klara att axla rollen som viktiga resurser kräver det en fungerande skötsel av verksamheten.

Ett lyckat exempel är KKV Monumental i Malmö som under de senaste åren har haft en administratör som bistår styrelsen och sköter det löpande arbetet med verksamheten. Intäkterna från anslutna har ökat med en fungerande administration. Administratören kom in 2007 och 2008 var första året med fungerande administration. 2008 var intäkterna från anslutna ca 190000:-, tre år senare, 2011, har de ökat till ca 340000:-. Det betyder att antalet anslutna och antalet arbetstimmar har ökat markant. Dessa summor varierar över åren men tendensen är att de ökar starkt under de första åren med fungerande administration. I sammanhanget skall sägas att ökningen speglar ett ökat antal brukare som medför kostnader för slitage som konsumerar de ökade intäkterna. Detta är ett bevis på att resursen utnyttjas väl och att fler använder verkstaden när det finns en fungerande administration. Verkstaden har blivit en levande plats där brukare och andra intresserade kan kontakta verkstaden och få hjälp och information.

Varje kollektivverkstad bör ha tydliga handlingsplaner för sin verksamhet som speglar de mål verksamheten skall sträva emot. Hur dessa skall se ut är en diskussionsfråga men de bör bland annat spegla det som tagits upp här:

- *Könsfördelning*
- *Arbetsmiljö/anpassning till rörelsehindrade*
- *Samordning med andra kollektivverkstäder*
- *Verka för nåbarhet i hela regionen*
- *Öppenhet, synlighet och förnyelse av verksamheten.*

Utöver detta bör det administrativa arbetet ses över med målet att finna lösningar på hur detta kan effektiviseras och lyftas ur det ideella arbetet.

4.6 En kollektivverkstads bakgrund och potential

För att få grepp om den potential som finns i kollektivverkstäderna bör nämnas något om de olika faser som merparten av dessa har genomgått. Kollektivverkstäderna kommer ur behovet av produktionsresurser. En samling individer med liknande behov går ihop om lokaler och utrustning och efterhand har dessa vuxit till organisationer som har tagit ansvar för resurserna för en hel yrkeskår. Dessa ser olika ut beroende på verksamhetens inriktning men är samtidigt så lika att de har utbyte i frågor som rör verksamheten och vissa samarbeten.

För att förtydliga detta som beskrivs ovan använder vi Konstnärernas Kollektivverkstad, Monumental i Malmö som exempel. En verkstad som samtliga av oss som skriver denna förundersökning har som bas och känner väl till.

Under tidigt sjuttioal gick flera konstnärer samman om produktionsresurser och startade KKV Monumental. Med tiden hade antalet anslutna vuxit och verksamheten fick en stor betydelse för många konstnärer i regionen; den hade vuxit till en yrkesorganisation.

Men i takt med att fler utnyttjade resursen så ställdes också andra och större krav på verksamheten. Problem som dök upp var behovet av fungerande administration och verksamhetsutveckling som svarade mot verksamhetens storlek. Detta gällde även behovet av tillgänglig fackkunskap om man som nyansluten konstnär skulle kunna ta del av verkstaden och dess möjligheter.

Detta och liknande nya uppgifter satte hinder för utvecklingen av verksamheten och under flera år så minskade aktiviteten och med detta också antalet anslutna. Tills nyligen präglades därför verksamheten av en liten och smal krets konstnärer och fyllde därmed inte längre sitt syfte – att, då finansieringen i huvudsak sker med offentliga medel, komma så många utövare som möjligt till godo.

Först under det tidiga 2000-talet startade diskussionen om hur man bättre kan handskas med resursens utveckling också ur ett hållbarhetsperspektiv. Nu kommer frågor in som hur man går tillväga för att vara nåbar i sin verksamhet, öppnar upp den för flera och samtidigt gör den tillgänglig för närliggande yrkeskategorier. Administrationen blir ett exempel på internverksamhet som bör finansieras och ske utanför det ideella arbetet. Ska verksamheten fungera i en så pass stor organisation måste man dessutom ha fasta öppettider. Denna nya nåbarhet, i form av en anställd administratör, blev också vändpunkten i verkstadens utveckling. I dagsläget växer KKV

Monumental genom att en ny generation konstnärer hittar hit, aktiviteten ökar och kunskapsöverföringen tar fart.

I takt med de positiva förändringarna och att basala funktioner nu fungerar har tidigare eftersatta områden kunnat prioriteras. Ett av dessa är att se över behovet av kompetensutveckling och att starta upp en organiserad form av fortbildning för yrkeskåren. Ett annat är att förvalta den mötesplats som uppstått genom att synliggöra och höja statusen för det konstnärliga yrkets många kompetenser gentemot möjliga uppdragsgivare och andra intressenter.

Sammanfattningsvis kan man säga att kollektivverkstädernas potential ligger i deras samlande kraft. Denna samlande kraft ger förutsättningar till kommunikation och nåbarhet som annars är svår att uppnå inom bild- och formkonstområdet. Om kollektivverkstäderna kan fortsätta att utvecklas till lyhörda resurser som fångar upp de behov som finns och därigenom blir relevanta för fler konstnärer kommer de sannolikt utgöra den största samlingsplatsen inom berörda yrkeskategorier.

5 Resursplattformens funktioner

5.1 Skånes unika förutsättningar och behov avseende bild- och formkonstområdet

Det är en växande region och en region stadd i snabb utveckling som vi inom bild- och formkonstfältet har att förhålla oss till. En regions konstnärliga dynamik och det omgivande samhällets utveckling har självklart ett nära förhållande och påverkar och stimulerar varandra på många plan.

Skåne som region är ett starkt fäste för bild- och formkonsten som det ser ut idag. Stora satsningar görs och under de senaste 20 åren har många viktiga pusselbitar fallit på plats för att utvecklingen ska kunna fortsätta att vara gynnsam.

Malmö Konsthögskolas placering i regionen har haft en stor betydelse för regionens attraktionskraft och inte minst av regionens tillväxt av yngre samtidskonstnärer. Moderna Museets placering i södra regionen är en förstärkning bland institutionerna, vars ställning under lång tid varit stark och inflytelserik. Kristianstads Konsthall är en tämligen ny institution liksom Dunkers kulturhus i Helsingborg som under ett antal år visat mängder av banbrytande utställningar. Här finns även Lunds Konsthall, Ystad Konstmuseum och Landskrona Konsthall med flera, med skiftande inriktningar men betydande verksamhet.

Regionen har under lång tid haft en god tradition av do-it-your-self tänkande där konstnärerna själva tar plats och skapar plats. Underground är närmast overground i regionen, mängder av konstnärsdrivna eller semikonstnärsdrivna gallerier, sammanslutningar och showroom existerar parallellt. Ateljéstöd fungerar på flera orter och mängden ateljéföreningar är ganska diger runt om i Skåne. När det gäller mellanskiktet i utställningsverksamheten med gallerier, främst kommersiella så finns det viktiga, men ett tämligen begränsat antal. Ett par av dessa har den internationella scenen som spelplan. Runtom i regionen finns olika institutioner, visningsställen, verkstäder och aktörer som alla formar den aktuella samtidskartan på bild- och formkonstområdet.

Det finns en hel del saker som kan förbättras men ser man det i stort så är det ett bra utgångsläge för att göra en rejäl översyn med ambitionen att utveckla och förstärka bild- och formkonsten i regionen. I denna förundersökning har vi framför allt tittat på hur de redan nu existerande resurserna för yrkeskonstnärerna kan förädlas med bättre möjligheter att kunna svara mot de behov som finns idag.

5.2 Resursen och dess funktioner

Ur det perspektiv vi försöker beskriva en samordnande resursplattform handlar det inte om en sammanslagning av verksamheter, utan snarare om en kommunikation med de verksamheter som redan i dag arbetar med viktiga delar av bild- och formkonstnärernas behov. Inom sina respektive områden är dessa specialiserade och väl fungerande.

Samtidigt existerar merparten av verksamheterna under omständigheter som gör att fokus på arbetet endast ligger på den omedelbara framtiden. Detta då de ofta är underfinansierade och helt och hållet bygger sina insatser på ideellt arbete från styrelse och anslutna. Alla konstnärliga resursorganisationer har vid något eller flera tillfällen stått inför indragna eller nedskurna bidrag eller gått in i väggen som ett resultat av överbelastning i det ideella arbete som driften av organisationen vilar på. Det löpande arbetet i verk- samheterna fungerar dock ofta bra men utslaget över längre tid tenderar utvecklingen och öppenheten att stanna av. Detta har främst sin orsak i att det inte finns några extra resurser i form av tid, arbetsinsatser eller pengar att investera i ett rörligt utvecklingsarbete. Istället för att ha möjlighet att lägga kraft på en flexibel resursutveckling som säkrar verksamhetens relevans gentemot både utövare och bidragsgivare, blir man tvungen att verka utifrån devisen "ur hand, i mun" vilket på sikt riskerar att äventyra organisationens existens. Detta hindrar möjligheten till hållbara samarbeten och projekt.

Ett konkret exempel är ett samarbete som startade mellan KKV-Monumental och Mediaverkstaden. Detta samarbete hade som mål att erbjuda anslutna möjligheter till digitalt 3-D arbete i kombination med skulpturala tekniker. Tekniken som kallas CNC har stora fördelar när man behöver stor verklighetsåtergivning vid framtagning av bl.a. skulpturala eller arkitektoniska element inskannade direkt till digitala filer. Intresset, behovet och entusiasmen fanns men det saknades resurser i form av tid, personal och ekonomiska möjligheter att utveckla samarbetet. Idag, sex år senare, är behovet av dessa möjligheter större än någonsin bland men att drivkraften för samarbetet för tillfället klingat ut.

Kort sagt, de resurser; tekniska och kunskapsmässiga som de båda verksamheterna i exemplet ovan förfogar över har en stor outnyttjad potential som skulle kunna frigöras i samverkan med varandra. Dessa möjligheter i mötet mellan digital och fysisk materialbearbetning skulle fylla behov inom den konstnärliga gestaltningen som många konstnärer behöver ha tillgång för att möta samtidens uttrycksätt.

Det finns flera exempel liknande det nämnda, där utveckling genom samarbete och resurssamordning är möjlig, men som ofta faller på att de olika verksamheterna inte

har resurser att ta hand om eller identifiera denna möjliga tillgång. I flera fall har vi stött på att de olika aktörerna har fullt upp att upprätthålla sin löpande verksamhet och att det utöver detta inte finns utrymme eller medel att skapa nya arbetssätt som ger en utveckling av resurserna. Dessutom är de knappa medel som många av resurserna/institutionerna slåss om en möjlig källa till viss irritation sinsemellan.

Kort sagt, förutsättningarna för att låta utvecklingspotentialen ha möjlighet att växa till olika samarbeten mellan de olika resurserna/institutionerna är i dagsläget inte de allra bästa. En resursplattform skulle kunna vara den partner som identifierar och initierar detta i samverkan mellan de berörda parterna och till exempel bidragsgivare. En annan viktig funktion blir att utvärdera hela processen samt att kommunicera detta internt till utövarna och externt till beställare och uppdragsgivare.

Denna funktion, att synliggöra bild- och formkonstområdets kompetens och möjligheter, hör till en av de viktigaste för den samordnande resursplattformen. Detta bör alltså ske i två riktningar:

Internt

En funktion i detta sammanhang bör vara att fungera som samlade faktor för bild- och formkonstnärerna i regionen, framför allt i fråga om nåbarhet. Dels för att kunna sondera var och vilka kompetenser som finns och dels för att kunna förmedla fortbildning, uppdrag och kontakter. Detta bör ske direkt mellan de som söker varandras kompetens och genom vidarebefordran till andra organisationer med specialisering och erfarenhet på olika områden.

Externt

En annan funktion bör vara att agera ansikte utåt och att bli en självklar adressat i frågor från offentliga verksamheter och övriga samhället vid behov av konstnärlig yrkeskompetens. En samordnande resursplattform kan här bli den organisation som undersöker behoven av och skapar tillfälliga projekt och samarbeten som tillgodoser behov som uppkommer utanför befintliga verksamheters löpande verksamhet.

Ur både ett internt och ett externt perspektiv innebär detta inslag av en förmedlande verksamhet (konstnärliga gestaltungsuppdrag och projekt) likväl som en nätverkande kunskaps- och kompetensbank. En funktion i detta blir också att samla olika konstnärliga kompetenser i nätverk för att förmedla relevanta uppdrag och kontakter direkt mellan konstnärer, uppdragsgivare och organisationer inom bild- och formkonstområdet.

Det saknas i dag en naturlig partner inom fältet som möjliggör navigering inom bild- och formkonstområdets resurser och kunnande. Utan att inkräkta på verksamheter med förmedlande verksamhet kan en resursplattform bli denna partner.

Arbetet med att säkerställa samtidens yrkesmässiga resurser måste även kompletteras med att säkerställa samtidens krav inom miljö-/arbetsmiljö och hälsofrågor, mångfaldsperspektivet, anpassning till funktionshindrade samt jämställdheten. Vikten av detta kan inte nog understrykas och behoven är här stora. Vissa av dessa områden är främst eftersatta inom de ideella organisationerna, till exempel kollektivverkstäderna. Det är en av förklaringarna till varför en stor del av de individer som är yrkesverksamma inom bild- och formkonsten i dag utsätts för en bitvis oacceptabel arbetsmiljö.

Genom erfarenheten av vårt arbete med denna förstudie så har vi förstått vikten av att utvecklandet av en samordnande resursplattform måste växa inifrån och genom en inom fältet betrodd part som arbetar med allas bästa för ögonen. Att fokusera på de områden som speglar ett uttryckt behov hos individer och organisationer, och att göra det i mindre skala ger en möjlighet att se om utvecklingen och strävan att skapa ett heltäckande verksamhetsperspektiv på bild- och formkonstområdet är genomförbart. Om en mindre organisation får möjligheten att bygga upp en verksamhet över tid, baserad på ett "underifrånperspektiv", bör förutsättningarna att stärka bild- och formkonstområdets resurser öka. För att möjliggöra detta är en grundfinansiering av den samordnande resursplattformen, som säkrar den grundläggande verksamheten, nödvändigt. Att verksamheten tillåts producera eget kapital som går in i verksamheten till exempel genom projekt eller tillfällig sponsring är viktigt för att skapa rörlighet och kraft genom initiativ. Detta skulle säkra en dynamik utan att hota en fungerande basverksamhet.

Endast över tid, med tidigare erfarenheter av liknande verksamheter, god lokal kännedom om Skånes behov och förutsättningar samt stor kompetens inom fältet kan detta lyckas.

Resultatet av en fungerande resursplattform skulle ge bild- och formkonstyrket en högre status och bättre förutsättningar till yrkesverksamhet. Det ger Skåne ett väl förvaltad professionellt kulturliv som bättre kan ge tillbaks och bidra till samhällsutvecklingen.

5.3 Undersökningsområden

De områden som omfattats av vår förstudie, förutom sammanställningen av befintliga aktuella förslag till resurscentra, konstnärlig utveckling, avgränsar vi till följande:

Administration och samordning, synlighet och kommunikation, kompetensutveckling, arbetsmarknad, internationell samverkan och regionalt perspektiv.

Samtliga områden är stora till omfånget och ger utrymme för ytterligare studier för att ge mer fördjupad kunskap än vi presenterar i denna förstudie, vårt fokus i studiet av dessa områden ligger på att se behoven och hur en samordnande resursplattform kan tillgodose dem.

6 Arbetsområden för en resursplattform

Resursplattformens olika arbetsområden är enligt vår definition;

Administration och samordning av samlad kompetens och möjligheter inom bild- och formkonstområdet.

Synlighet och kommunikation externt och internt för bild- och formkonstområdet i Skåne. Kompetensutveckling för yrkesgrupperna inom bild- och formkonstområdet.

Den skall bidra till att stärka konstnärernas arbetsmarknad. Den skall främja internationell samverkan.

Den skall ha ett regionalt perspektiv för att resurserna skall nå ut i hela den Skånska regionen.

Nedan redogör vi för hur vi ser på dessa arbetsområden i en resursplattform.

6.1 Administration och samordning

Det är en stor fördel att möjligheterna till överblick stärks genom en organisation som binder samman individer och organisationer via samarbeten och nätverk. Har man överblick kan man lättare ta ut en riktning för att följa med i den samtida kontexten som speglas genom bild- och formkonstnärernas faktiska behov. Alla de områden resursplattformen ombesörjer kräver administration och samordning, både internt och i samarbetet med individer och organisationer inom bild- och formkonstområdet.

Resursplattformen får här en central roll som gör att de som har behoven hittar rätt och att kontakter förmedlas mellan organisationer, individer, myndigheter i enlighet med de kompetenser som söks. Resursplattformen kan här fungera som en navigatör och skapa en mer rörlig samlad resurs inom fältet.

Genom en central möjlighet att administrera delar av resursbehoven, till exempel kompetensutveckling, projekt och samarbeten skapas en gemensam hantering av information som stärker samordningsarbetet. Den stora fördelen med en samordning av vissa resursbehov i en gemensam resursplattform är till exempel kontinuitet och utvärderingsmöjligheter. Samordningen i sig är också det som gör att fältet uppstår genom att de olika resurserna kommunicerar mer och blir delar av varandras utveckling.

Resursplattformens administration och samordning är alltså det som kan ge förutsättningar att skapa samsyn inom fältet på vad som skall utvecklas, hur och av vem i arbetet med utveckling och uppdatering av resurser.

Exempelvis kan det vara praktiskt att i vissa fall avlasta de resurser/organisationer som har behov av förstärkning i vissa projekt eller rutiner. Det kan vara inom ekonomi, juridik eller marknadsföring, informationsteknik osv där det vi kallar en samordnande resursplattform är tillgänglig för alla och där kunskap eller tillgång till denna typ av kompetens finns.

6.2 Synlighet och kommunikation

Intern kommunikation och synlighet

Yrkesgrupperna inom bild- och formkonstområdet är svåra att definiera utifrån en färdig mall. Dessa yrken är stadda i förändring och utvecklas ständigt åt olika håll. För att tillgodose yrkesbehoven är en kontinuerlig uppföljning och utformning av kompetenshöjande utbildning och information om de resurser som finns tillgängliga nödvändig. Konstnärernas egen kompetens utgör här den tillgång som rätt hanterad innebär att resurserna utvecklas i rätt riktning. Att aktivt samla och dela information och kunskap internt inom bild- och formkonstområdet är en viktig uppgift, som i detta sammanhang bidrar till att utvecklingsarbetet kan prioriteras.

Extern kommunikation och synlighet

Konstnärens yrke är omgärdat av en mängd föreställningar som inte alltid stämmer med hur konstnärer själva ser sin roll i samhället. Kompetensen hos denna yrkesgrupp är mångfacetterad och kan högst sannolikt bidra till samhället i vidare bemärkelse än den traditionella rollen att producera konstobjekt/upplevelser. En viktig uppgift för en ny organisation är därför att kommunicera det konstnärliga yrkets kompetens mot det omgivande samhället.

Katarina Carlsson, utvecklingschef på Malmö Kulturförvaltning, menar att konstnärens roll i samhället är för svag i jämförelse med yrkesgruppens kompetens och hur den används i samhället. I intervjuen med Katarina säger hon att samhället i dag inte i tillräcklig utsträckning använder "konstnärlig kompetens i nya sammanhang i samhällsutvecklingen, både för konstnärernas och konstens utveckling och för samhällets utveckling". Konstnärers kompetens kan bidra stort i en mängd områden utanför det vi ser som traditionellt konstnärligt arbete. En utökad syn på konstnärens roll och möjligheter i samhällsutvecklingen ger rättvisa åt de metoder och uttryck som det samtida konstnärsyrket arbetar med. Skåne har en stark konstnärskår som här kan bidra till en framgångsrik region på nya sätt och i högre utsträckning än i dag. För att kunna nå ut med information om detta i högre utsträckning än i dag bör man hitta nya vägar för att rikta och samla upp den konstnärliga kompetensen som finns i

regionen. Med en tydlig och synlig organisation som kan ge röst åt denna kraft är det troligt att intresse, efterfrågan och förankring kan stärkas för konstnärerna både i samhället såväl som på arbetsmarknaden.

På frågan: Hur ser du på att samla konstnärlig kompetens genom en resurs, hur ser du på en sådan resurs organisationsmässigt och i funktion?, svarar Katarina Carlsson

“Det är bra att stärka bildkonsten och konstnärernas röst för att den är för svag i dag, det skulle även innebära att man kan skapa en dialog som ger utveckling, det vore positivt med en samlande resurs där syftet med resursen är tydligt, viktigt att det får en form som passar bildkonsten, viktigt att titta på form/bild/design etc. och hur de olika yrkena fungerar i resursen, generellt mycket positivt med en (sådan) resurs “(Video-intervju 2012-01-20)

“En form som passar bildkonsten” menar Katarina Carlsson är viktigt i detta arbete. Skall en förändring bli verkningsfull i detta sammanhang är det centralt att den sker inifrån och är sprungen ur fältet i sig. De är här viktigt att det är individer som förstår potentialen i det samtida konstnärliga yrket som kommunicerar detta utåt. Denna kommunikation måste ske med relevant inriktning mot de olika områden där denna kompetens kan antas vara behövlig. Det behövs en lots inom området för utomstående och för yrkeskonstnärer som inte har kunskap om regionens resurser inom fältet, till exempel de som besöker regionen tillfälligt i yrket och de som väljer att etablera sig i regionen.

För att denna nya organisation skall nå den status det innebär att bli en hörbar röst för det yrkesverksamma bild- och formkonstfältet i regionen så kräver detta en gemensam strategi med samarbetspartners, olika intressenter, bidragsgivare och de kommunala och regionala instanserna.

6.3 Kompetensutveckling

Kompetensutveckling bör vara ett av de bärande elementen i denna nya organisation. Att kontinuerligt undersöka behovet av och inriktningen på kompetensutveckling för att kunna ta fram en adekvat och relevant utbildning är en förutsättning för yrkesutövare inom bild- och formkonsten, som i alla andra yrken. Att behoven finns för utbildningar av hög kvalitet som vänder sig till yrkesverksamma på den nivå man kan förvänta sig, syns tydligt i svaren på enkäterna.

Av alla tillfrågade i enkäten till individer har 26 % ett stort behov av kompetensutveckling oavsett yrkesinriktning, 68 % har ett visst behov och 6 % har inget behov. Generellt är tendensen att det finns ett behov av kompetensutveckling hos alla berörda yrkeskategorier.

På frågan om hur tillgången till kompetensutveckling ser ut i dag svarar 16 % att de har god tillgång, 51 % svarar att de har liten tillgång och 21 % saknar tillgång till kompetensutveckling och 12 % vet inte hur stor tillgång de har. Generellt har var fjärde konstnär ett stort behov och mer än två tredjedelar har ett visst behov. Var femte konstnär saknar tillgång till kompetensutveckling.

Inom de olika frågerubrikerna ser behoven ut på följande sätt:

Theoretisk kunskap, konstteori och diskurs, över 60 % har behov av kompetensutveckling inom detta område, var fjärde konstnär har stort behov.

Praktisk kunskap, 77 % har behov av kompetensutveckling inom detta område, ca var tredje konstnär har stort behov.

Kunskap om arbete med offentlig konst, 82 % har behov av kompetensutveckling inom detta område, nära hälften av konstnärerna har stort behov.

Digital media, 76 % har behov av kompetensutveckling inom detta område, fler än var tredje konstnär har stort behov.

Egenföretagande, ekonomi och juridik, 76 % har behov av kompetensutveckling inom detta område, fler än var tredje konstnär har stort behov.

Sannolikt finns många av de kunskaper som efterlyses redan bland konstnärerna själva. Här ser vi möjligheter att internt skapa arbetstillfällen där de yrkesverksamma konstnärerna också bereds möjlighet att förmedla denna kunskap genom att utbilda varandra.

Även när det gäller organisationer och institutioner inom bild- och formkonstområdet finns ett intresse för kompetensutveckling. På frågan om behovet av kompetensutveckling inom bild- och formkonstområdets kunskaper svarar 73 % att de har ett behov, 15 % svarar att de har stort behov. På frågan om hur stor tillgång de har i dag till kompetensutveckling svarar 62 % att de har liten eller ingen tillgång. 23 % anser sig ha stor tillgång till kompetensutveckling.

De organisationer och institutioner som tillfrågats är allt från konstnärsdrivna gallerier till etablerade kommunala eller statliga institutioner vilket innebär att några sannolikt har god tillgång medan andra har liten eller ingen tillgång.

Svaren visar dock att 73 % har ett behov och 62 % har liten eller ingen tillgång vilket innebär att behoven är stora och tillgången är eftersatt.

Intern kompetensutveckling

Det finns redan kunskap och etablerade verksamheter inom denna kunskapsförmedling, främst genom verkstäderna, där interna fortbildningar, kurser som köpts in av Af kultur, workshops och seminarier visar på både behovet och viljan att tillgodose detta. Det som saknas är en övergripande verksamhet som kan samordna, tillgängliggöra och aktivt skapa och förmedla dessa fortbildningar i organiserad form. Konstnärer har i allmänhet långa utbildningar på hög nivå och behovet av kunskap efter examen är naturligtvis lika stort inom denna yrkeskår som inom andra yrken med hög utbildning. En organisation med ansvar för detta är en viktig del i att stärka områdets resurser. Även när det finns flera som har kompetensutvecklande verksamhet är det intressant att samordna området och samla erfarenheter centralt för alla att ta del av. Det är också viktigt att det sker en utvärdering av genomförda åtgärder samt inventering av kunskapsbehovet som sedan kommuniceras till de olika kompetenser och resurser som kan genomföra kompetensutvecklingen.

Genom en central fortbildningsresurs kommer yrkesverksamma konstnärer ges möjlighet att stärka sin kompetens vilket påverkar förutsättningarna att förbättra sina möjligheter på arbetsmarknaden, att bättre hantera sitt egenföretagande samt stärka och utveckla sitt konstnärskap. De organisationer som arbetar med kompetensutveckling stärker sina möjligheter att utveckla sin verksamhet genom en samordnande och öppen resurs som stödjer med utrustning, handledning, kontaktnätverk, utvärderingar och arkivering.

Extern kompetensutveckling

Kompetensutveckling kan även riktas mot traditionella uppdragsgivare och andra som arbetar med konstnärer, konstnärlig kompetens eller konstämnet. Fortbildning i konstnärliga arbetsmetoder och uttrycksätt för att vidga uppfattningen om tillämpning av konst i olika sammanhang kan bidra till att konstnärers kompetens kommer till användning inom fler sektorer. Den nya organisationen kan här stärka konstnärernas förutsättningar att vara delaktiga i samhällsutvecklingen och arbetsmarknadsutvecklingen. De som ansvarar för samhällsutvecklingen i olika former får en kanal till sin hjälp för att utveckla sin syn på hur konstnärlig kompetens kan göra positiv skillnad. Kategorier som är intressanta att nå här är till exempel lärare, byggsektorn, offentlig förvaltning och arkitekter med flera.

Kunskap om det konstnärliga yrket i samtiden för utomstående är här ett viktigt perspektiv. En samordnande resursplattform kan genom spridning av information, kurser och events av olika slag generera en bild av det konstnärliga yrket för allmänheten och de i det omgivande samhället som inte har kontakt eller kunskap om yrket. Detta arbete kan stärka statusen på det konstnärliga yrket och ge flera möjlighet

att upptäcka konsten direkt med konstnärerna utanför gallerier och institutioner.

Detta ansvarsområde blir en viktig del av en samordnande resursplattform som direkt och indirekt sannolikt påverkar till exempel arbetsmarknad, regionalt perspektiv och de flesta ansvarsområden vi beskriver i denna förstudie.

6.4 Arbetsmarknad

Konstnärers arbetsmarknad kan definieras olika beroende på hur man belyser fenomenet. I IKKs projekt Dags att lägga ner AF-Kultur för Bild- och formkonstnärer? är konstnärers arbetsmarknad mer belyst ur ett konstnärsperspektiv än ur ett arbetsmarknads- politiskt perspektiv. Det kan ses genom hur man definierar den arbetssökandes status i kampen om arbetstillfällen. På sidan 42 i IKKs publikation citeras KC syd på följande sätt: "kriteriet för att komma ifråga för ett konstnärligt gestaltungsuppdrag ligger i kvalitet och inte i arbetslöshet." I en jämförelse mellan olika yrkens arbetsmarknad kan man påstå att konstnärernas ter sig annorlunda då kompetensen som krävs i utförandet av ett konstnärligt uppdrag inte kan bestå av hur länge konstnären varit arbetslös. Alltså ur ett arbetsmarknadspolitiskt perspektiv är det sannolikt så att definitionen av vad konstnärers arbetsmarknad är vilar på en syn på arbete som kommer ur yrken vars arbete enklare kan definieras och ser ungefär lika ut hos alla som utför yrket.

Konstnärers arbete

Konstnärers arbete är svår kategoriserat, mer så i dag än någonsin vågar vi påstå. Konstarbetet är starkt individualiserat och utgår från ett subjektivt perspektiv där de egna behoven och förutsättningarna att kommunicera konstnärligt ligger till grund för yrkesutövningen. Samhällets definition på yrken och deras arbetsmetoder är i regel mer generaliserade för andra yrken, och de yrkeskategorier samhället definierar, definieras utifrån de behov samhället har. I Konstnärsnämndens utredning: Konstnärerna i kulturpolitiken; En utredning om konstnärer, kulturpolitik och arbetsmarknad kan man läsa:

"Knappast inom något annat konstområde har frågan om en vidgad arbetsmarknad diskuterats mera intensivt än inom bildkonsten. Synen på konstnären som en fri och obunden aktör som inte arbetar på uppdrag av någon annan än sig själv lever delvis kvar. Därför kan frågan om "uppdragskonst" och konstens instrumentalisering upplevas som kontroversiell. För den yngre generationen konstnärer är detta i regel inget problem. "Man kan jobba för en råkommersiell uppdragsgivare förutsatt att man står för det man gör" säger en källa med god insyn i branschen. "Kan man inte det, handlar det ofta om en svag konstnärlig identitet." (Konstnärsnämnden 2008, s.85)

En av de viktiga inriktningarna som den parlamentariska kulturutredningen 1995 slog fast var att

*”Formerna för att förmedla och använda den kunskap som de yrkesmässigt arbetande konstnärerna står för behöver utvecklas.”
(PM UT KiA 1995-06-15)*

Konstnärers arbetsmarknad

När det gäller produktions- och distributionsmedel så tar konstnärerna ett betydligt större initiativ i dag än någonsin tidigare. Genom kollektiva verkstäder, konstnärskonstnärsdrivna gallerier och sociala medier har inflytandet över den egna distributionen av konstnärlig produktion ökat successivt, särskilt i storstadsregionerna.

En samordnande resursplattform kan få en viktig roll att fylla när det gäller konstnärernas arbetsmarknad. Dels i att verka som en tydlig enhet utåt mot samhället i övrigt för att kunna bli en nåbar och öppen samarbetspartner för uppdragsgivare, näringsliv, stat, kommun och landsting. Dels när det gäller att vara med och identifiera och verka för att exploatera hittills oupptäckta arbetsmarknader för konstnärer.

Att skapa ingångar till dessa oupptäckta arbetsmarknader innebär att se konstnärlig kompetens som värdefull i den typ av arbete och uppdrag som traditionellt går utanför det konstnärliga arbetet. Ett förnyat fokus på det samtida konstnärliga yrkets arbetssätt som möjligheter till utveckling inom andra områden är ett område som måste bearbetas långsiktigt inifrån den konstnärliga yrkesrollen. Detta innebär att konstnärers kompetens tas till vara utan att kompromissa dess yrkesroll eller den enskilda konstnärers yrkesintegritet.

Detta är givetvis inget som sker av sig själv eller på den traditionella arbetsförmedlingen. Snarare något som alltså måste prioriteras och struktureras inifrån fältet, där kunskapen finns och genomförs i samarbete med kompetens från de instanser som ansvarar för arbetsmarknaden.

Utifrån vårt perspektiv är det ingen alternativ arbetsförmedling som ska växa fram utan en utåtriktad och uppsamlande funktion som arbetar utifrån den kompetens och fackkunskap som finns tillgänglig genom verkstäderna, dess anslutna samt övriga resurser som ingår i bild- och formkonstområdet. Här kan man tänka sig flera möjligheter hur formerna för detta ska få mesta möjliga bäring. Dels kan man verka i en linjeverksamhet som finns tillgänglig för inkommande förslag och uppdrag, dels kan delar av verksamheten utföras i diverse projekt som bearbetar olika ”marknader” som sonderas och efteråt utvärderas. Ett konkret exempel som visat intresse i vårt arbete med förstudien är företag inom byggsektorn. Vi tror att mycket skulle kunna göras på detta område i ett lokalt/regionalt perspektiv.

I intervjun med Mats Nilssons, Fastighetschef på MKB Fastighets AB, svarar han på frågan, Hur kan ett djupare samarbete se ut mellan er (MKB) och denna plattform? så här:

”jag tror att om den här mötesplatsen ... vi får en ”speaking partner” (som) skulle kunna göra att vi kan hitta oändligt många samarbetsmöjligheter eller trådar, så jag tycker det skulle vara väldigt intressant.” (Video-intervju - 2012-02-13)

Det finns här en potentiell gemensam strävan från konstnärerna och uppdragsgivare att nå fram till varandra med målet att dels få uppdrag utförda men även att skapa nya samarbeten/möjligheter. I enkäten är det tydligt att organisationer inom bild- och formkonstområdet har intresse av att skapa förutsättningar till uppdrag, 81 % av de tillfrågade organisationerna ser relevansen av en ”mötesplats för samarbeten/uppdrag” 89 % anser att ”projekt- och mötesrum för samarbeten” kan stärka bildkonsten i regionen.

Katarina Carlsson menar att konstnärers roll i samhället är för svag i jämförelse med yrkesgruppens kompetens och hur den används i samhället. I intervjun med Katarina säger hon att samhället i dag inte i tillräcklig utsträckning använder ”konstnärlig kompetens i nya sammanhang i samhällsutvecklingen, både för konstnärernas och konstens utveckling och för samhällets utveckling”. Detta kan också ses som en signal på att konstnärers yrkesutövning inte ges utrymme utöver sin traditionella roll, att producera konst och visa den. Konstnärers kompetens kan bidra stort i en mängd områden utanför det vi ser som traditionellt konstnärligt arbete, en utökad syn på konstnärers roll och möjligheter i samhällsutvecklingen ger rättvisa åt arbetsmetoder och uttryck i den samtida konstnärers yrkesutövning. Detta är en del i konstnärers arbetsmarknad som behöver stärkas.

Sammantaget ger denna förstudie en föraning om att mycket kan göras för att skapa en bättre fungerande arbetsmarknad än i dag. Utveckling av konstnärers arbetsmarknad kan ske genom att samordna aktörer och skapa kontaktytor mellan konstnärer och uppdragsgivare. Det handlar även om en utökad syn på konstens roll i samhällsutvecklingen genom att ta till vara på enskilda konstnärers kompetens i olika sammanhang, eller som Mats Nilsson, förvaltningschef på MKB, uttrycker det:

*”Vi är ju byggare och förvaltare, det (konstnärliga) är inte vårt gebit egentligen, (men om) man skulle kunna hitta former för konsulttjänster, dvs när vi känner oss osäkra på någon estetisk fråga eller någonting (...) att vi (då) kan hitta hjälp där. Det är svårt idag när vi ska ut och leta, (och när vi gör det) så finns det ingen naturlig plats för oss att leta på.”
(Video-intervju 2012-02-13)*

En fortsatt undersökning av den konstnärliga arbetsmarknaden behövs. Det arbetet bör fokusera på en ny definition av vad en konstnärlig arbetsmarknad är med

utgångspunkt i hur konstnärer arbetar och hur konstnärlig kompetens i sina olika former kan utgöra ett värde på arbetsmarknaden, bortom en traditionell syn på konstnärsyrket, och utan att kompromissa konstnärernas yrkesroll.

De regionala aktörer som har erfarenhet och verksamhet inom området bör ingå i detta arbete. Metoder och åtgärder som har givit goda resultat i att skapa arbete för konstnärer bör utvärderas med målet att skapa nya strategier och åtgärder. Det vi funnit i denna förstudie visar att mycket kan göras och att Skåne kan genom utvecklingsarbete bryta ny mark inom detta. Vi föreslår fortsatt arbete med denna fråga.

6.5 Internationell samverkan Samtidens förutsättningar

Den internationella konstscenen är sedan länge i lika hög grad här som där. Det lokala, det regionala och det globala glider in i varandra och är alldeles avengemensamvings- och arbetsmarknad som vi har att förhålla oss till. Det är inte längre förbehållet de stora institutionerna att förse den lokala arenan med ett inflöde av internationellt snitt. Curators och utställningsansvariga arbetar globalt med det in- och utflöde av konstnärer detta medför.

Regionens kulturella undervegetation har alltid varit stark med en stor konstnärsdriven arena. Detta kan man konstatera i Signals sammanställning, Parallell historia – Skånes konstarener 1968-2008, där mängden aktörer under denna fyrtioårsperiod är diger. Bland annat kan man läsa följande:

“Konstnärsdrivna arenor existerar i en mängd olika former – som utställningsplatser, tillfälliga utställningsprojekt, nätverk, fria universitet, intresseorganisationer, aktivistgrupper, tidskrifter mm. Att starta en arena handlar om att starta en ny plattform för det man tycker saknas på konstscenen; det kan gälla en ny generation konstnärer, uttryck som man känner är underrepresenterade, aktuella politiska frågor, grupper som är marginaliserade, förbättrade villkor för konstnärerna, fokus på andra områden än de marknadsekonomiska eller en fördjupad diskussion om konstnärlig produktion”. (C, Lind. et al. 2009, s. 78)

För att Skåne skall lyckas med förvaltningen av den kraft som finns inom den konstnärsdrivna scenen, både lokalt och internationellt, krävs ett strategiskt arbete. Fokus i detta arbete bör ligga på hur dessa verksamheter ska kunna stärka sina förutsättningar. Annars är risken att de eldsjälar som står för förnyelse slocknar alltför snabbt.

Christian Andersson, bildkonstnär boende i Malmö, senast aktuell med en separat utställning på Moderna Museet i Malmö, 2011, säger i Video-intervjun bland annat att:

*“På grund av, eller just tack vare den mindre skalan som allting har här om man jämför med större konststäder som Berlin, med en liknande attityd men en helt annan storlek, så om man pratar om den här risken med att allting stannar upp om man inte har tillräckligt många eldsjälar som just då inte har tillräckligt mycket tid, så kan jag tycka att en samordnande plattform skulle kunna skapa en slags kugghjulsmekanik till en sådan kraft att man håller saker flytande trots att det inte finns 100 eldsjälar just då. Jag tror att man kanske kan fördela någon slags flytkraft, (...) här är energi som vi kan fördela på rätt platser där de behövs, var läcker det och var finns det i överflöd. En balansverksamhet helt enkelt.”
(Video-intervju - 2012-02-13)*

Internationell verksamhet i Skåne

En annan möjlig orsak till att Skåne under många år varit en gynnsam region att arbeta i som bild- och formkonstnär är att här finns ett förtroende för konstnärernas arbete. Malmö till exempel, har genom stadens relativa litenhet, en närhet mellan konstnärerna, nämnder, gallerister och andra som skapar förutsättningar kunnat utveckla ett förtroende för yrkeskonstnärernas kompetens att ansvara för sin verksamhet och formulera sina behov. I ett initiativrikt samhällsklimat, som stödjer sina konstnärer och konstnärsdrivna verksamheter, blir konstnären också viktig i form av arrangör och eller curator. Signal skriver i Parallell historia – Skånes konstarener 1968-2008:

“framväxten av konstnären som curator på den internationella konstscenen har hjälpt till att avmystifiera det curatoriska arbetet och att curera utställningar är sedan länge inte förbehållet institutionerna utan sker även på de konstnärsdrivna arenorna och av den framväxande yrkesgruppen av frilanscuratorer...”det oprövade är viktigt. Eftersom det är nytt är det till sin natur svårt att greppa och därför händer det ofta att det missförstås och ringaktas”. (C, Lind. 2009, ss. 78-79)

I detta tillstånd av högt i tak möjligtvis relativt billiga lokalhyror är det inte långsökt att anta att ovanligt mycket av egna initiativ är möjliga att genomföra i regionen. Det gäller i hög grad också om man kommer utifrån och vill påbörja en konstnärlig verksamhet här. Här finns en uppmuntran och ett kollegialt stöd som kommer ur det faktum att här finns ateljéföreningar, kollektivverkstäder och ett stort antal gallerier med samtidsorienterad verksamhet. Faktorer som säkert bidrar till att en ganska stor andel av de studenter som tagit sin konstnärliga examen vid Konsthögskolan, Högskolan eller Universitetet stannar kvar på orten efter avslutad utbildning och bidrar till den konstnärliga aktiviteten i regionen. Även konstnärer från andra delar av världen och andra delar av landet etablerar sig här tack vare goda förutsättningar till yrkespraktik.

Viktiga förutsättningar

Ekonomiska bidrag och stöd som gör kollektivverkstäder, konstnärsdrivna gallerier och ateljéföreningar möjliga, är något som i viss mån gör Sverige unikt. Ett fortsatt

arbete med att utveckla och stärka detta i Skåne är viktigt. För att säkra en fortsatt internationell utveckling inom något som inte får lika mycket uppmärksamhet, den konstnärliga yrkesvardagen, är det centralt att funktioner som direkt främjar internationella kontakter stärks och underhålls. Möjligheter till tillfälligt boende, produktionsresurser, mötesplatser för nätverkande och att kunna komma hit och arbeta med sin konstnärliga praktik är det som gör den stora skillnaden.

Att en internationell konstnär bjuds in eller deltar i en konstnärlig händelse är i dag snarare norm än undantag. Det internationella perspektivet på konstnärsyrket bör därför även stärkas när det gäller konstnärers yrkesvardag. Möjligheter att röra sig fritt över gränserna och samarbeta eller själv arbeta är en del av det internationella i konsten som behöver stärkas. Det handlar om att den Skånska regionen i Europa, och i förlängningen i världen i stort, skapar en yrkesvardag med internationell koppling inom bild- och formkonsten.

Att utveckla dessa förutsättningar i dialog med de olika aktörer som har kunskap och erfarenhet om internationellt utbyte och samverkan är viktigt i sammanhanget. Deras erfarenhet och kontaktnät är nyckeln till internationell verksamhet. Här är det avgörande att inte enbart titta på de större institutionerna utan att vända sig till det direkta utbytet mellan enskilda konstnärer, konstnärsgupper och gallerier och främja ett internationellt utbyte över yrkesvardagens gränser.

Merparten av de organisationer som är verksamma inom bild- och formkonstområdet i Skåne har mer eller mindre någon form av internationell verksamhet, direkt eller indirekt. De större institutionerna har sedan länge gjort stora insatser för ett internationellt konstliv i Skåne. Det som i dag möjliggör internationell verksamhet mellan enskilda konstnärer utanför de stora institutionerna, som tidigare haft de egentliga förutsättningarna till internationell verksamhet, är den samtida utvecklingen i sociala media och goda möjligheter till fritt resande för individer.

En av dessa organisationer som arbetar direkt med de enskilda konstnärerna är Signal - center för samtidskonst. Signal bidrar i dag i hög utsträckning till att Skåne kan placera sig internationellt när det gäller verksamhet inom det konstnärliga yrket. Deras verksamhet bidrar till, ofta i samarbete med andra institutioner, att en mängd enskilda konstnärer och aktörer inom yrkeskonsten kommer hit och bidrar till ett levande lokalt internationellt konstliv i Skåne.

Vad en samordnande resursplattform kan bidra med i detta sammanhang är att knyta de resurser som finns i form av kollektivverkstäder och kontaktnätverk till den redan existerande internationella verksamheten. Att koppla internationella kontakter till fortbildning och workshopverksamhet är också konkreta exempel på hur samordningsfördelarna kan öka. Det innebär att erfarenhet, kunskap och kontakter

kommer ytterligare fler tillgodo.

Detta här är exempel på hur man kan stärka förutsättningarna för det arbete som redan utförs på området. Att genom en samordnande resursplattform skapa fokus på internationell verksamhet, i yrkesvardagen för enskilda konstnärer, är en viktig uppgift som kan påverka konstnärers arbetsmöjligheter och utveckla Skånes internationella konstliv mycket positivt.

6.6 Regionalt perspektiv

En samordnande resursplattform bör arbeta med ett helhetsperspektiv på bild- och formkonsten i regionen. Utmaningarna här är att nå ut och sträva efter att skapa förutsättningar inom alla områden. De större produktionsresurser som är lokaliserade till städerna är svåra att flytta men att skapa förutsättningar för alla oavsett var man bor är möjligt. Ett exempel är KKV Monumental (Konstnärernas Kollektivverkstäder Monumental i Malmö) som sedan några år tillbaka har två övernattningsrum tillgängliga för konstnärer primärt. Enkla åtgärder som denna kan göra stor skillnad i möjligheter till nyttjande av resurser.

Med hjälp av en samverkande resursplattform kan behov identifieras och tillgodoses där verkstäderna i dag inte utgör en resurs på grund av avståndet. För att det konstnärliga arbetet skall kunna ske i hela regionen behövs visst stöd till mindre resursenheter utanför de större städerna.

Rent formellt skulle fackkunskap, hjälp med teknik- och maskinpark och visst stöd i ansökningar för anslag och projekt kunna utgå från plattformen. Denna regionala samverkan skulle kunna öppna för att nya lokala centra växte fram utifrån de behov och förutsättningar som finns.

Inte bara det geografiska avstånden är ett problem, problemet är även att det i allmänhet finns färre individer på landsbygden som kan gå samman och skapa kollektiva resurser. Därför är det viktigt att de större resurser som finns i städerna aktivt arbetar för att nå ut till landsbygden.

Betydelsen av ett system som fångar upp behov utanför städerna och skapar möjligheter utan att styra bör vara en väg till att tillgodose resursbehov i hela regionen. Effekterna skulle kunna vara ett mer dynamiskt förhållande mellan städerna och mindre orter där platsen inte måste vara avgörande för den konstnärliga tekniken. Att ha ett perspektiv i verksamheten där regionen som helhet ingår är den förutsättning som i förlängningen utvecklar och ger erfarenhet av hur resurserna bättre sprids.

7 Seminariet

I slutskedet på arbetet med förstudien genomförde vi ett seminarium där resultatet av förstudien diskuterades. Seminariet hölls på KKV Monumental i Malmö 2012-06-05. Ca 45 personer deltog. Deltagarna representerade i hög grad konstnärsdrivna verksamheter och resurser samt ett antal enskilda konstnärer, alla deltagare med relevant koppling till bild- och formkonsten i regionen. Seminariet genomfördes i två delar, först en del med belysning av förstudiens olika undersökningsområden, sedan en seminarisk del med samtliga inbjudna.

Anledningen till detta seminarium var att vi ville få direkta reaktioner på vår studie från de som skulle bli berörda av den resurs som studien beskriver. Enkäter och intervjuer gav oss ett bra material i form av viktig information om de behov som finns i regionen samt åsikter om hur fältet kan stärkas. Det vi saknade i studien var en mer levande dialog med representanter från fältet. Inte bara för att dessa representanter kan ge värdefullt material genom sin kompetens utan även för att seminariet gav oss möjligheten att "pröva" hittills uppnått resultat av vår förstudie.

Seminariet berikade mycket riktigt vår studie på så sätt att de som själva länge arbetat med olika resurser kunde ge god konstruktiv kritik på våra visioner. Seminariet påverkar vår beskrivning av en samverkande resursplattform genom att stärka perspektivet på vad som faktiskt är sannolikt och realistiskt att genomföra och driva i ett längre perspektiv.

7.1 Sammanställning av seminariet

Moderator var Camilla Backman. Inbjudna talare var: Maria Videll som talade under rubriken Synlighet och kommunikation, Jennifer Forsberg som talade under rubriken Regionalt perspektiv, Robert Karlsson som talade under rubriken Kompetensutveckling, Emma Reichert som talade under rubriken Internationell samverkan. Rubrikerna Administration och samordning samt Arbetsmarknad belystes av arbetsgruppen då talare till dessa punkter givit återbud.

Maria Videll, projektledare på Musik i Syd, inleder med den retoriska frågan "Om man inte syns finns man då?" Ja, visst finns man men det är ingen som kommer att veta om det. Alltså kan man säga att synlighet är A och O i en verksamhet.

Maria Videll har stor erfarenhet av att bygga databaser och webbportaler, oundgängliga verktyg för att skaffa överblick och för att hitta information. Hon poängterar vikten av det digitala, att när man söker information idag söker man främst via nätet. Hon berättar om sin erfarenhet av att vara med och bygga upp webbportalen "Culture

Öresund" – en portal för kulturaktörer inom Öresundsregionen, där syftet var att skapa ett verktyg för kulturaktörer att lättare hitta varandra med förhoppningen att detta skulle skapa utökad samarbete samt ge en överblick över kulturutbudet i området. Det var ett stort arbete med över 1000 olika aktörer. Arbetet föregicks av en omfattande kartläggning. Denna portal har i dag genom bristande intresse från de som ingår samt undermålig finansiering, ingen fungerande verksamhet. Erfarenheten är att stora satsningar, som att bygga upp denna typ av resurs, innebär ett omfattande arbete vad gäller insamling av information, finansiering av databasens drift samt en fortlöpande uppdatering. Portalen måste även marknadsföras och synliggöras mot målgruppen för att den ska komma till användning. Det krävs således en långsiktig planering och att man avsätter resurser för att hålla portalen igång för att det hela ska lyckas. Det är först när en portal blir så pass etablerad som exempelvis Hemnet som den klarar sig själv, vilket tar tid. Detta med uthållighet lyfts fram som ett problem som bildkonsten ofta brottas med som så ofta drivs med ideella arbetsinsatser.

Behovet av professionalisering inom området är en förutsättning för att resurser skall kunna drivas.

Jennifer Forsberg, konstnär och rektor på Österlenskolan för konst och design i Simrishamn, berättar om bakgrunden till att hon själv kom att bosätta sig på Österlen, att det var ett aktivt val som handlade om platsen, möjlighet till fokus, det kollegiala sammanhanget, samt även de utökade digitala möjligheterna till kommunikation och utbyte som nu finns på landsbygden. Österlenskolan bildades 1995, Jennifer beskriver det som en skola och en mötesplats som deltar i det öppna samhället. Skolan anordnar kurser och öppna föreläsningar vilket gör att omvärlden också kommer till skolan, något som är betydelsefullt när man ligger på landsbygden – just att visa att det även finns platser utanför Malmö för kurser och föreläsningar av intresse.

Jennifer understryker sin ståndpunkt att ska en resursplattform för bildkonsten av något slag skapas så ska den vara digital. Hon anser även att det är viktigt att plattformen utformas så att den är inkluderande vad gäller de olika behov som finns i staden och på landet.

Emma Reichert från Signal, Center för samtidskonst i Malmö, berättar om vikten att utnyttja olika resurser som finns runt omkring en inom bildkonst området, det kan exempelvis handla om att uppmärksamma när det finns en intressant gästföreläsare på Malmö konsthögskola och då passa på att bjuda in personen till Signal för att berätta om sitt konstnärskap eller göra något annat projekt/utställning. Att det handlar om att samordna resurser när man driver verksamhet med små resurser, kontakt med curators, skribenter och ateljésamtal leder till samarbeten, nätverkande överhuvudtaget är väldigt viktigt. Internationella gäster som är inbjudna till Stockholm kan även passa på att bjudas in till Malmö. Emma beskriver att det inte finns en scen

utan många överlappande och att det handlar om att utnyttja varandras nätverk genom att vrida och vända på det som finns, exempelvis resestipendier etc. En enskild konstnär som bjuds in till galleriet har sina kontaktytor och nätverk som kan användas och bli till en resurs för galleriet.

Robert Karlsson berättar om Kultur Kraft Syd som är finansierat av Trygghetsrådet och ESF – Europeiska socialfonden med en budget på 29 miljoner under fyra år. I dagsläget innefattar Kultur Kraft Syds verksamhetsområde inte bildkonstområdet. Detta beror på att huvudmännen för projektet inte täcker bildkonstområdet. Robert berättar emellertid att han själv är intresserad av att inkorporera bildkonsten och undersöka möjligheterna för detta. Robert berättade även om samordningsvinster i kompetensutveckling över yrkes- gränserna och om Kulturkraft Syds vilja att bygga upp en långsiktig verksamhet.

Under den seminariska delen diskuterades den information som de inbjudna talarna delgett samt det material förstudien innehåller. Generellt fanns en syn på bild- och formkonstområdet som inte är samordnad i någon större omfattning. Delvis förklarades detta med att det inte finns tillräcklig vilja men även att det saknas ork att samarbeta på grund av underfinansiering och hårt arbetstryck på de olika verksamheterna inom området. Vikten av att initiativ till samordning och samarbeten, i form av en gemensam plattform, kommer underifrån underströks, det är en viktig förutsättning för långsiktighet och det skulle vara omöjligt att samarbeta om det inte var relevant för de som är verksamma inom bild- och formområdet. Generellt gav seminariet stöd åt samordning och samarbete inom merparten av de punkter som förstudien behandlar, särskilt viktiga områden ansågs vara kompetensutveckling, föreläsningar och inspiration inom yrkesområdet samt att resurser sprids ut i hela regionen till digitalt och fysiskt.

7.2 Utvärdering av seminariet

Seminariet gav intrycket av att det finns viss skepsis till en mer ingående samordning. Det uttrycktes även en osäkerhet kring vad samordning av resurser i praktiken innebär. Flera deltagare och representanter för verksamheter såg inte att det fanns ett behov av en samordnande plattform som täcker allt det förstudien beskriver. Viss samordning inom det som kan och bör effektiviseras sågs som positivt, där nämndes kompetensutveckling och kommunikationen inom fältet.

Resultatet av undersökningen ger utrymme för någon form av verksamhet som kan tillvarata det intresse som finns utan att "forcera" fram en samordning av redan existerande resurser och verksamheter. Erfarenheter från projekt som webbportalen "Culture Öresund", vilket Maria Videll vittnar om, ger en bild av risken med välvilliga men ohållbara satsningar.

En majoritet av de individuella yrkesutövarna inom området visar stort intresse för flera av punkterna som förstudien tar upp. Till exempel finns ett stort intresse och behov av kompetensutveckling, även resurser för att stärka internationellt utbyte möts av stort intresse. Kompetensutveckling är en av de åtgärder som vi tror kan påverka flera av de avgränsningar vi studerat i denna förstudie till exempel arbetsmarknad, konstnärlig utveckling och regionalt perspektiv.

Bland representanter från de som driver resurser ser bilden av en samordnande resursplattform lite annorlunda ut. Bredden på den samordnande resursplattformens möjliga verksamhetsområden, sett utifrån de områden som förstudien täcker, ses som ett för stort grepp om bild- och formkonstområdet. Många ser inte realistiska förutsättningar att bedriva en verksamhet som samordnar majoriteten av resurser på området. Det uppfattas som ett för stor uppgift och att det i vissa fall inte behövs.

Det skall dock understrykas att majoriteten är positiva till viss samordning och till en bättre struktur inom fältet, majoriteten ser även att det finns samordningsvinster i hur resurserna kan utvecklas och effektiviseras.

Detta innebär att det är behövligt och önskvärt med någon form av samordnande resursplattform. Dock i en mindre skala där denna plattform sakta får växa fram i takt med att behoven och de verkningsfulla insatserna identifieras.

Man skulle kunna uttrycka det så här: det som denna organisation skulle behöva ansvara för, är det som det finns behov av, men som det i dagsläget inte finns någon organiserad form för, som flätar samman delar av fältet och förmedlar kunskap internt och externt. De områden som det råder brist på i organiserad form är främst kompetensutveckling och en gemensam synlighet/kommunikation/marknadsföring av alla de resurser som regionen har inom området.

8 Bilden av en samtida resursplattform växer fram

Den bild vi ger av en samordnande resursplattform har vuxit fram efter hand i arbetet med förstudien. Den har formats och omformats i dialog och utbyte med berörda parter och utifrån vår ökade kunskap på området.

Den resursplattform som verkar lämpligast, i den kontext som den skånska regionen utgör, är en mindre organisation inom bild- och formkonstområdet. Denna organisations uppgift blir att främja konstnärers yrkesutövning genom att tillvarata redan existerande resursers intressen, ha en till andra verksamheter förmedlande roll och se till att befintliga resurser och kompetens utvecklas och tillvaratas strategiskt och hållbart.

De som arbetar inom resursplattformen skall ha god kunskap om rådande behov då det gäller resurser och kompetensutveckling. Verksamheten bör ha till uppgift att underlätta samarbeten mellan resurser, utövare, marknad och samhälle för att få resultat som ökar kontaktytorna och på så vis skapar synergieffekter, t.ex. ökade visnings- och uppdragsmöjligheter.

8.1 En flexibel enhet med unik position

Denna resursplattform kommer att ha en unik position genom att kunna utföra det arbete som ingen eller få av de verkande institutionerna, konstnärsdrivna verksamheterna och individuella yrkesutövarna har möjlighet, överblick eller resurser till att utföra själva. Den kommer att behöva förfoga över egna medel för att kunna verka expanderande och flexibelt utifrån dess uppdrag. Vi kan se stora fördelar med denna enhet, som i sitt rätta sammanhang kan utträta positiva förändringar för bild- och formkonsten i regionen.

8.2 Tidsfaktor och storlek

Det är sannolikt så att arbetet med en resursplattform effektivast genomförs över längre tid, i mindre skala och inifrån fältet. En organisation, mindre enhet eller grupp, som där det är möjligt utvecklar sin verksamhet och sitt ansvar i enlighet med existerande förutsättningar och behov, och i förtroende med fältet.

Det tål att understrykas att vi inte ser resursplattformen som ytterligare en stor institution. I stället ska den vara en snabb och lyhörd grupp som arbetar med att stärka fundamenten under de redan befintliga resurserna. Detta sker därför bäst

med en "naturlig" utveckling tillsammans med berörda parter som tillåts ske och utvärderas efter hand.

Alternativet med en större organisation som direkt skall ansvara för hela fältets samordning framstår som en för stor, icke önskvärd och svårhanterlig utmaning.

8.3 Vikten av synlighet

Det konstnärliga yrket uppmärksammas vanligen i visnings-sammanhang och inte som en resurs i vidare bemärkelse gentemot omvärlden. Framför allt när det gäller att kommunicera bredden inom detta yrkesområde blir den nya resursplattformen både en sändare och mottagare av kompetens. Med andra ord så tycker vi oss tydligt se att synligheten, och de redskap som behövs för att främja denna, bör ha en framträdande roll i resursplattformens arbete. Både synligheten inåt, till konstnärerna och fältet, och utåt mot samhälle och marknad, måste få samma prioritet.

Alla inom fältet har behov av olika resurser och kompetenser vid olika tillfällen. Att hitta dem och skapa möjligheter och samarbeten är en funktion som i dag saknas i aktiv definierad form. De områden som bör vara prioriterade i resursplattformens arbete är kompetensutveckling, synlighet och kommunikation, arbetsmarknad samt internationella förutsättningar.

9 Slutord

Den samordnande resursplattformens verksamhet skall präglas av flexibilitet och utvecklas genom kontinuerlig utvärdering, det gör att arbetet med att stärka bild- och formkonstområdet utgår från faktiska behov och blir långsiktigt effektivt. Utvärderingen skall säkra en tydlig och positiv effekt på bild och formkonstnärernas yrkessituation. Organisation och ansvarsfördelning skall skapas i samråd med berörda parter och vara föränderlig och öppen för dynamisk utveckling över tid.

Att koordinera resurser och skapa möjligheter och samarbeten är en funktion som i dag saknas. Det saknas även en verksamhet som har funktionen att förmedla kompetens inom fältet samt att vara en röst för bild- och formkonstens behov och möjligheter i Skåne.

Verksamheten skall ha fokus på kompetensutveckling, internationell samverkan, synlighet och kommunikation med ett regionalt perspektiv. Utvecklingen skall utgå från en tydlig och realistisk avgränsning i vilka områden och ansvar verksamheten skall ha. Fokus på dessa arbetsområden gör att en samordnande resursplattform uppnår målet att stärka bild- och formkonstområdet.

Kompetensutveckling är en av de åtgärder som påverkar flera av de avgränsningar vi studerat i denna förstudie till exempel arbetsmarknad, konstnärlig utveckling och regionalt perspektiv. Det gör att kompetensutveckling blir ett viktigt arbetsområde för resursplattformen.

De som ansvarar för utvecklingen av en resursplattform skall ha kompetens och erfarenhet inifrån bild- och formkonstområdet. I regionen finns ett antal individer och verksamheter inom området var ur denna kompetens kan hämtas. Den grupp som arbetar med verksamheten bör ha tillgång till en fysisk plats med god tillgänglighet för att skapa den närvaro som krävs för att samordningen skall fungera.

Transparens i verksamheten är avgörande för en hållbar utveckling och en förutsättning för att resursplattformen skall spegla faktiska behov. Detta bör ske genom återkommande redovisningar och utvärderingar för att därigenom skapa insyn i verksamheten för de berörda. På detta sätt säkras en relevant verksamhetsutveckling.

De ekonomiska resurserna för driften av organisationen bör vara tillräckliga för att säkra långsiktighet så att förtroende kan byggas för området och för resursplattformen.

När vi tänker oss en samordnande resursplattform ser vi alltså inte en stor och övergripande organisation. Vi ser en liten och flexibel medspelare inom bild- och formkonstområdet som skapar broar och samarbeten mellan yrken, verksamheter och individer. En organisation som inifrån fältet skapar överblick och utifrån detta genererar nya möjligheter för befintliga resurser, konstnärsdrivna verksamheter och individuella yrkesutövare.

Vår förstudie visar att det finns ett stort behov i regionen av en samordnande resursplattform så som vi beskriver den här. Vi ser det som möjligt och realistiskt att bygga upp den på det sätt vi föreslår i denna förstudie.

Tack till alla som bidragit till detta arbete genom enkäter, intervjuer, samtal och genomläsningar. Era bidrag till denna förstudie har varit ovärderliga.

Malmö den 10 september 2012

Timo Engström, Marie Loft, Robert Moreau och Kristian Körner

10 Underlag

Flisbäck, M. (2010). *Konstnärernas inkomster ur ett jämställdhetsperspektiv -Ekonomi, arbete och familjeliv. Konstnärsnämnden. Rapport, Linköping: Danagårds Grafiska*

Heggeman, H. (2009). *Konstnärernas inkomster -en statistisk undersökning av SCB inom alla konstområden 2004-2005. Konstnärsnämnden. Rapport, Stockholm: Elanders Sverige AB*

IKK. (2011). *Dags att lägga ner AF-kultur för Bild- och formkonstnärer?. Malmö, IKK.*

KulturKraft Syd. (2010). *KulturKraft Syd Plattform för kompetensutveckling och samverkan inom kultursektorn i Skåne/Blekinge. www.kulturkraftsyd.se, Malmö, KulturKraft Syd.*

KRO/KIF. *Konstkonsulenten i Norrbottens län. (2010). Verksamhetsbeskrivning-resurscenter för konstens utveckling i Norrbotten. Luleå, Konstkonsulenten i Norrbottens län.*

Kulturrådet. (2009). *BESLUTSBILAGA-Strategi för Kulturrådets arbete med bild- och formkonst. Dnr KUR 2009/3061 http://www.kulturradet.se/Documents/Bidrag/strategi_bild_form.pdf*

Kulturrådet, Konstnärsnämnden. (2011). *Konstnärsnämnden-Kulturrådet - möjligheter till samverkan. Stockholm, Kulturdepartementet.*

Lind, C. Reichert, E. Tzotzi, E. (red.) (2009). *Parallell historia - Skånes konstarener 1968- 2008. Halmstad: Printografen AB.*

Rojas, C. *Samhälls-entreprenörer. (2010). Vidareutveckling av konstnärliga resurscentra i Malmö och Skåne, Malmö, Malmö stad kulturförvaltning.*

Svensson, P. (2008). *Konstnärerna i kulturpolitiken - En utredning om konstnärer, kulturpolitik och arbetsmarknad. Konstnärsnämnden. Rapport, Västerrås: Edita AB.*

Epostmeddelande från E, Dahlberg, handläggare, Avdelningen för konst och Kultur, Kulturrådet.

Enkäten för organisationer och institutioner har skickats till de som redovisas här intill:

Addo	KIF	Mediaverkstaden
Cirkulationscentralen	Kivik Art	Moderna muséet Malmö
DISK, Designer i Skåne	KKV Grafik	Munka Folkhögskola
Dunkers	KKV Monumental	Osby Konsthall
Elastic Gallery	KKV Textil	Plan 3 Studio
Electrohype	Klippans Konsthall	Pumphuset
Form/Design Center	Konstfrämjandet	Regionmuseet
Galerie Leger	Konsthantverkscentrum	Rostrum
Galleri 21	Konstrundan i Nordvästra Skåne	Skissernas Museum
Galleri 5	Krappertups Konsthall	Skånes Konstförening
Galleri Arnstedt	KRETS	Skärets Konsthall
Galleri Estetica	Kristianstads Konsthall	Staffanstorps Konsthall
Galleri Format	KRO, Konstnärernas Riksorganisation	Stapelbäddsparken
Galleri Loyal	Krognoshuset	Sveriges konstföreningar
Galleri Moment	Kultur Kraft Syd	Tomarps Kungsgård
Galleri Pictor	Landskrona Konsthall	Tomelilla Konsthall
Galleri Pictura	Lilith Performance Studio	Trelleborgs Museum
Galleri Ping-Pong	Lunds Konsthall	Wanås
Galleri Signal	Malmö Högskola, K3	Ystads Konstmuseum
Galleri Thomas Wallner	Malmö Konsthall	Önnestads Folkhögskola
Galleri Åklundh	Malmö Konsthögskola	ÖSKG
Höganäs Museum	Malmö Konstmuseum	Österlenskolan
Inter Arts Center		Östra Greve Folkhögskola
KC-Syd		

Enkäten för enskilda yrkesutövare har skickats ut via föreningars och organisationers medlemsregister. Dessa var: KKV Monumental, KKV Grafik, KKV Textil, Mediaverkstaden, Kollektivverkstaden i Ängelholm, ÖSKG, KRO, KIF, KC Syd, KHVC

Delar av intervjumaterialet finns tillgängligt i form av videoupptagningar. Intervjumaterialet är inte i sin helhet transkriberats. Önskas tillgång till intervjumaterialet kontakta Kristian Körner, e-postadress: kristian_koerner@hotmail.com

11 Sammanställning av enkäter.

11.1 Enkäten till institutioner och organisationer verksamma inom bild- och formkonsten i Skåne.

Enkäten som riktats till institutioner och organisationer har haft till syfte att ge oss en förståelse av institutionernas och organisationernas behov i samband med en samordnande resursplattform. Avgränsningarna i enkätfrågorna har varit behovet av kompetensutveckling, internationella möjligheter och tjänster en resursplattform kan erbjuda. Enkäten har endast skickats ut via e-post. Enkätmaterialen i kombination med seminariet och intervjuer genomförda i arbetet med förstudien har gett den information som format vår bild av hur en samordnande resursplattform för Skåne skall utformas. I tolkningen av enkätsvaren har vi tagit hänsyn till svarsfrekvens och strävat efter att återge en rättvisande bild av institutionernas och organisationernas behov.

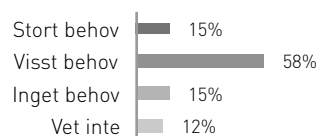
En kartläggning av utbyten och samarbeten mellan institutioner och organisationer har genomförts i enkäten. Svarsfrekvensen och brister i detta material har föranlett att vi inte kunnat genomföra kartläggningen i förstudien. Den information enkäten givit inom övriga avgränsningar har vi bedömt användbar och har bidragit till vår uppfattning om institutioners och organisationers behov och roll i samband med en samordnande resursplattform.

De svar som inte resulterar i sammanlagt 100 % beror på att en del valt att inte svara på dessa frågor/alternativ.

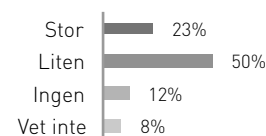
Kompetensutveckling

Denna del av förstudien undersöker organisationens möjligheter och behov av kompetensutveckling specifikt inom bild- och formkonstfältet. En möjlig funktion i den samordnande plattformen är en resurs som kan skapa och utveckla kompetensutvecklande utbildning utifrån de behov som finns.

• Hur stort behov av kompetensutveckling inom bild- och formkonstområdet har er organisation?

• Hur stor tillgång har ni som organisation till kompetensutvecklande utbildning inom bildkonstfältet idag?

• Vid visst eller stort behov av kompetensutveckling: vilken utbildning/ kunskap inom fältet är intressant för er organisation?

”samarbete och möten mellan olika institutioner, utställningsproduktioner, vandringsutställningar, möjlighet att söka bidrag till produktioner som inte rymms inom budget,”

”Teknisk kompetens (hantering teknisk utrustning) och i viss mån marknadsföring och ekonomi etc.”

”inom ekonomi/sponsring mm”

”All typ av omvärldsorientering som ökar personalens medvetenhet och därmed kompetens.

Konsthistorisk kompetens kan alltid ökas hos alla delar av personalen”

”Att åka på researchresor för att se utställningar och andra verksamheter, samt ta del seminarier och träffa andra curatorer och konstnärer. Att aktivt kunna ta del av det internationella konstlivet.

Återkommande utvecklingsarbete, kännedom om närstående områden.”

”Kontaktnät och utbytesformer”

”konstant ajour med vad som händer på konstscenen, då särskilt gallerier och konsthallsbesök mm. Uppdateringar i fack- kunskaper och fortbildning för delar av organisationen inom bl. a. samtidskonst.”

”Eftersom ÖSKG består av 148 yrkesverksamma konstnärer finns det ett behov av kompetensutveckling inom områden som konstnärernas situation, yrkesvillkor, kul- turpolitik osv.

När det gäller den anställda personalen är, förutom ovan nämnda ämnen, även institutionernas roll, villkor och behov

av intresse. Samt delar av vikt för verksamheten som konstpedagogik och en utökad publikkontakt.”

”- utbildning i att sälja designtjänster - trendbevakning - hållbarhet inom designområdet”

”Kurser i ansökningsförfarande vore behövt. Våra 25 medlemmars kunskaper bör täcka ett brett område men man kan tänka att det finns intresse för enskilda att få utvecklade kunskaper inom diverse fält, behövliga för spridning av uppgifter inom galleriets verksamhet”

”En ständig kompetensutveckling är nödvändig för att vår verksamhet ska kunna utföras professionellt. Eftersom museets personalstyrka är bred skiftar behoven och sortens utbildning inom de olika avdelningarna.”

”Styrelsen är i behov av kompetensutveckling inom organisatoriska frågor och digitala medier.

Yrkeskåren i övrigt är i behov av spetskompetens inom facket.”

”Ny teknik Omvärldsbevakning”

”Omvärldsorientering; vad sker på andra arenor av betydelse”

Ljusteknik, konstpedagogik, marknadsföring, sociala medier, museikunskap (accessionering, digital accessionering, arkivering, hantering av en konstsamling) BUS

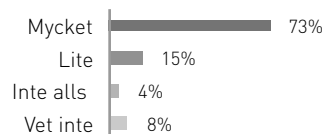
”Föreningskunskap, Organisationskännedom om dess samhälleliga inriktningar och funktioner. Just nu känns de speciellt dagsaktuella, men förändrar sig likväl år från år.”

Internationell samverkan och internationellt utbyte

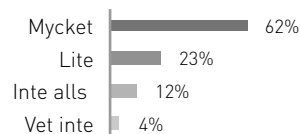
Hur bild- och formkonstområdet i regionen kan stärka sin roll internationellt genom en samordnande plattform

- I vilken grad, kan nedanstående förslag stärka bildkonsten i regionen i detta sammanhang?

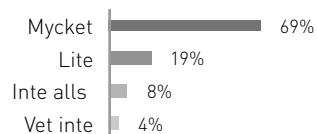
- Övernattningsmöjligheter för internationella konstnärer

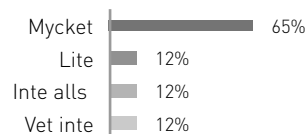
- Administrativt stöd i utbytesprojekt

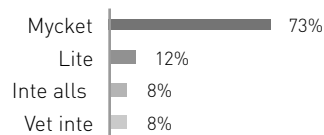
- Internationell gästateljé

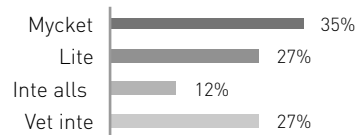
- Samordning av Internationellt nätverk

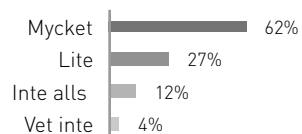
- Utbytesmöjligheter för curators

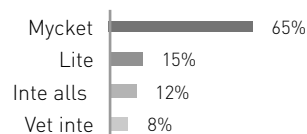
- Bevakningstjänst av utbytesmöjligheter

- Projekt- och mötesrum för samarbeten

- Återkommande konstmanifestation ex. internationell konst biennial

- Vad ser ni i övrigt som kan stärka internationell samverkan och internationellt utbyte?

"Information om att saker och ting sker, utbyte mellan institutioner, hjälp för att starta verkstäder av olika slag.

Utbytet bör naturligtvis även gå åt andra hållet: stipendier etc. som gör det möjligt för konstnärer att vistas utomlands."

"Kompetensutveckling inom de kulturella skillnaderna."

"Övergripande är nog samordning en nyckel- fråga för att stärka bilden av regionen internationellt, att på bred front kunna visa fram vad som finns."

"Vår svårighet är att vi inte har ekonomi att bjuda in internationella curators, skribenter och konstnärer till Malmö för att stärka den internationella samverkan. T.ex. för att göra research i vårt konstnärarsarkiv (inkl. ateljé- besök), hålla föreläsningar, samt möta fler aktörer i regionen - helt enkelt nätverka och främja konstscenen i regionen."

"I detta finns ingen garanti att de lokala aktörerna, främst bildkonstnärer, blir mer synliga. Dock sätter det nog fler delar av regionen på kartan. Om målet är utbyte, växelverkan och ett mer extrovert bildkonstliv för skåningarna i allmänhet och skånska konstnärer i synnerhet kan övernattningslägenheter för skånska konstnärer finnas i andra länder, gästateljéer för skåningar i andra länder och en internationell konstbiennial som samordnas med lokala bildkonstevenemang i Skåne stärka de lokala aktörerna."

"Seminarier och workshops med ämnen gemensamma för en större grupp än vår egen, där våra intressen inom design är en del."

"[saknar alternativet mellan lite och mycket här ovan]"

För vår del kan det vara värdefullt med lätt tillgänglig muntlig vägledning vid vissa tillfällen då en ny idé uppstår och finansieringen ska lösas. Det beror på att hos oss är alla ideella och skjuter till insatser i mån av tid. Vi har styrka och snille i det systemet men saknar kontinuitet. Finansiering är väl A och O? Vi har lokaler, idéer, fria insatser och kontakter."

"Ökade möjligheter att söka bidrag för produktion av internationella projekt och utställningar."

Mer samverkan mellan stora och små aktörer på konstfältet, dvs. att ta vara på resurserna bättre."

"Fler möjligheter att söka projektanslag med kort beslutstid. Visningsmöjlighet för gästande konstnärer i samband med internationellt konstutbyte."

"Ha möjlighet att mötas."

"Gemensamma möten 2 ggr per år mellan olika aktörer i fältet och var 3 gång med besluts- fattare och tjänstemän."

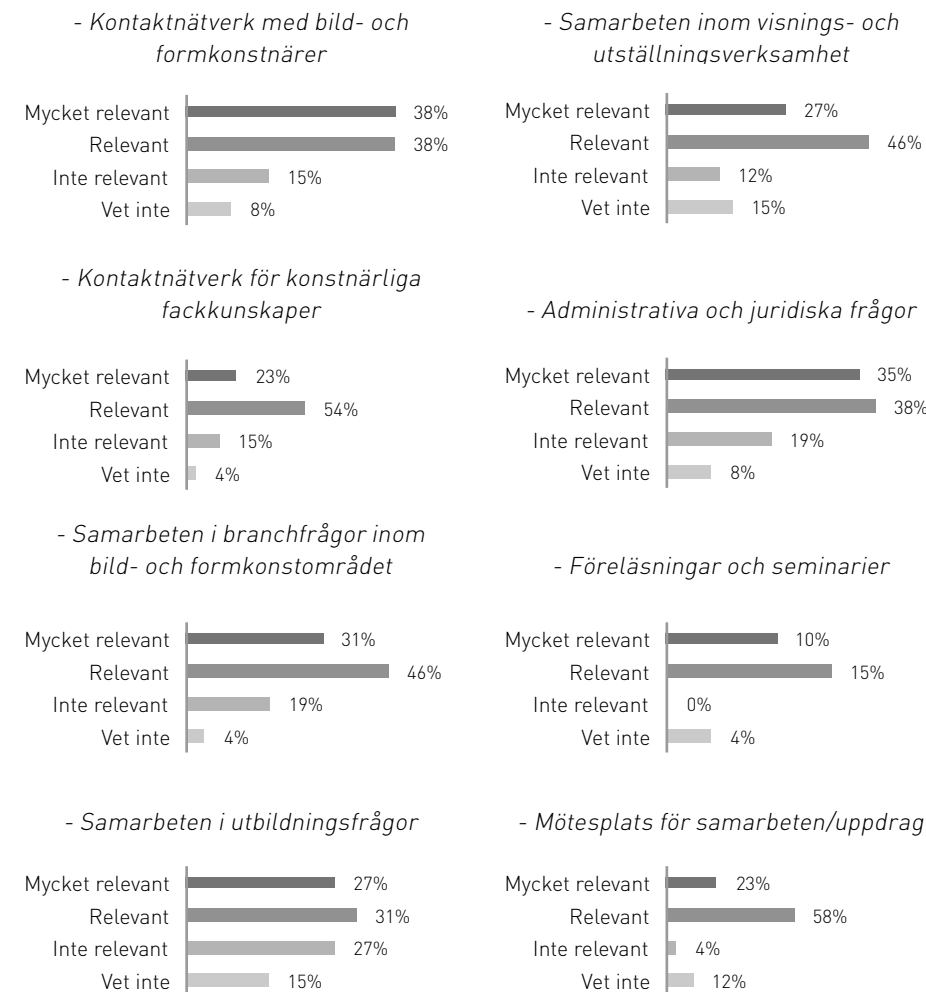
"Att region Skåne inser att decentraliseringen till regional verksamhet innebär att ta ansvar för det internationella och nationella perspektivet."

I konkurrens och i samarbete med de andra regionerna"

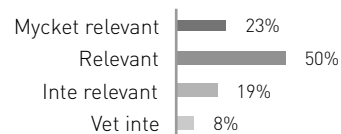
Tjänster i en samordnande plattform

Den samordnande plattformen ska bl. a. främja möten och utbyten mellan de olika aktörerna på bildkonstområdet. För att identifiera formerna för detta är det av stort intresse att förstudien visar på vilka tjänster som är relevanta för er organisation och er verksamhet.

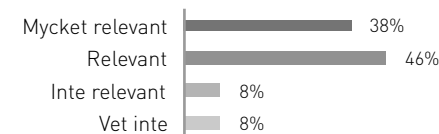
- Vilka av följande tjänster är relevanta för er organisation?

- Kollektivverkstädernas resurser

- Digitala resurser, bildbehandling, video, media, etc

- Andra, för er organisation relevanta funktioner, som inte nämnts ovan?

”Vill bara extra betona Administrativa och juridiska frågor!!!”

”Kontaktnätverk med ”goda exempel” inom fackområden.”

”Eftersom vi redan arbetar med ovanstående frågor på internationell nivå har vi många väl utbyggda nätverk, men allt kan naturligtvis förbättras och samordnas mer optimalt. De kontakter och besökare vi ständigt har kan också, med rätt nätverk lokalt, stärka lokala aktörers kontakter internationellt.”

”(t.ex. regionalt finansierad) pedagogtjänster som kan dra nytta av de utställningar som presenteras i regionen i sitt arbete med att förmedla bildkonst till t.ex. barn- och unga.”

”Vårsalonger, höstalonger mm där yngre oetablerade kan få chans att visa vad de gör offentligt.”

”Utveckling, t.ex. internetforum med Q&A, inom ekonomi och försäljning för designern

Blandad sammansatt grupp från design-, kultur- och näringsliv (inklusive finansområdet) med deltagande från politiskt håll som tillsammans driver frågor om hur man visar att design och kultur utvecklar näringslivet ”

”Svarar undvikande. Bilden av vad ni

menar ter sig otydlig. Att köpa tjänster blir nog inte aktuellt, men vi ingår gärna i nätverk på lika villkor, för utveckling av gemensamma intressen.

Vi ingår gärna i en samlad bank för konstnärligt utbyte. Varför inte samordna föreläsningar på olika gallerier med respektive galleris program. Vi skapar gärna ett sådant föreläsningsprogram också. men tror på att vi ska likställa Malmös verksamheter statusmässigt och ingå i en gemensam insats.

nedan: Vi är aktivt öppna för samarbeten och gör vissa utbyten, bl.a. för att medlemmarna i föreningen ingår i fler organisationer. Inga stadiga uttalade samarbetsformer pågår permanent.

Vi kan alltså använda våra medlemskap och engagemang inom nedanstående verksamheter vid behov. Och vid tillfälle komma att söka utvidgat samarbete.”

”Samverkan och mötesplatser över olika konstformer, genrer och yrken.”

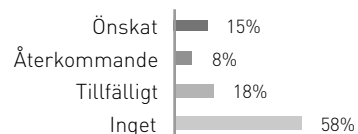
”Adressregister, konstnärer, gallerier, konsthallar, konstföreningar mm.”

Samarbeten mellan organisationer.

Denna del är till för att synliggöra dynamiken inom bild- och formkonstområdet i Skåne. Samtliga organisationer listade nedan har fått enkäten.

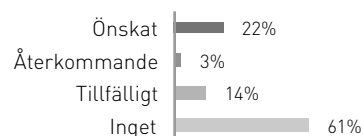
- Hur ser ert samarbete ut med följande organisationer?

- Kollektiva resurser

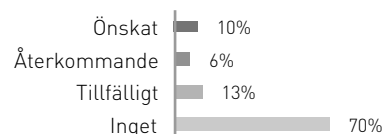
- KKV-Grafik, Malmö
- KKV-Textil, Malmö
- KKV-Monumental, Malmö
- Mediaverkstaden, Malmö
- KKV-NV Skåne Ängelholm
- Föreningen Stapelbädden och STPLN, Malmö
- Plan3 & Friendlygruppen, Kristianstad

- Ateljéföreningar med visningsverksamhet

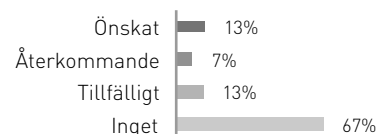
- CirkulationsCentralen och CC in the wall, Malmö
- Konstnärshotellet och Abandoned gallery, Malmö
- Addo och projektrummet, Malmö

- Visnings- och publik verksamhet

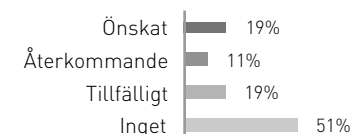
- Lilith Performance Studio, Malmö
- Krets, Malmö
- Signal- center för samtidskonst, Malmö
- Skånes Konstförening, Malmö
- Konstfrämjandet Skåne, Malmö
- Format, Malmö
- Elecrtohye, Malmö
- Tomarp Kungsgård, Kvidinge
- Elastic, Malmö
- Galleri 5, Lund
- Galleri Magnus Åklund, Malmö
- Galleri Leger, Malmö
- Galleri Ping-Pong, Malmö
- Galleri 21, Malmö
- Konstföreningen Aura, Lund
- Galleri Pictura, Lund
- Galleri Thomas Wallner, Simris
- Firmsyd, Malmö
- Galleri Loyal, Malmö
- Galleri Arnstedt, Östra Karup
- Galleri Rostrum, Malmö
- Galleri Moment, Ängelholm
- Galleri Estetica, Malmö
- Galleri Pictor, Ängelholm
- Galleri Neon, Ystad

- Museer och konsthallar

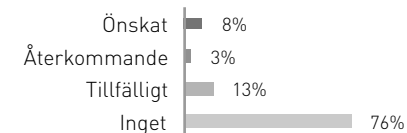
- Lunds Konsthall
- Landskrona Konsthall
- Dunkers Kulturhus, Helsingborg
- Kristianstad Konsthall
- Ystads Konstmuseum
- Tomelilla Konsthall
- Moderna Museet, Malmö
- Malmö Konsthall
- Malmö Konstmuseum
- Stiftelsen Wanås Utställningar
- Kivik Art Center
- ÖSKG, Tjörnedala konsthall
- Trelleborgs Museum
- Höganäs Museum och Konsthall
- Klippans Konsthall
- Pumphuset, Landskrona
- Krapperups Konsthall
- Skärets Konsthall, Skäret
- Skissernas Museum, Lund
- Form & Design Center, Malmö
- Osby Konsthall
- Staffanstorp Konsthall

- Utbildningsenheter

- Inter Art Center, Malmö
- Malmö Konsthögskola
- Malmö Högskola, K3
- Konstskolan Munka, Munka Ljungby
- Östra Grevie Estetlinje
- Österlenskolan för konst och design, Simrishamn
- Önnestad Konstskola

- Branchorganisationer

- KC-Syd
- KRO Syd
- KIF Syd
- Sveriges Konstföreningar
- DISK, Designer i Skåne
- Konsthantverkscentrum Syd,
- KulturKraft Syd

Övriga kommentarer

”Väldigt bra med en kartläggning.

Troligen kan mycket mer göras om vi samarbetar på olika sätt.

Det fanns tidigare nätverk som på många sätt fungerade bra nu är den kontakten borta.

Man tar kontakt vid specifika frågor och träffas random på konferenser men det behövs återkommande kontakter och information”

”Eftersom vårt område innefattar arkitektur ligger våra samarbeten inom utbildningsinstanserna inom arkitektur och landskapsarkitektur.”

”Det är väldigt svårt att välja mellan ”inget samarbete” och ”önskat samarbete” eftersom man gärna vill samarbeta med de flesta om det rätta projektet infinner sig.”

”Vi önskar så klart interaktion över gränserna. Med alla typer institutioner, skolor och gallerier, föreningar som har en relevans för vår egen verksamhet. Vi är för att byta redskap och tjänster. Arbetar på att vidga fältet för vår verksamhet i alla riktningar samtidigt som basen ska vara rimligt stabil. Alternativen i svaren gör det svårnyanserat. Men vi är ett vänligt generöst alternativt galleri med knappa ekonomiska resurser men mycket dynamiskt idékontor.”

”Vi kände att vi föll lite utanför denna enkät och om vi tolkat frågorna

rätt. Flera av ovanstående tjänster existerar redan inom regionen för konstinstitutionerna. IASPIS Malmö finns också för internationella utbyten. Lycka till med förstudien!”

”En konstbiennal för nordiska yrkesverksamma konstutövare i Malmö. En gemensam plattform med administrativ och juridisk kompetens för kulturella organisationer.”

”Självklart önskar vi samarbeta med alla ovan nämnda organisationer.”

”Det är väldigt svårt att hitta en kategori för samarbeten. Många av dessa aktörer har vi kontakt med och utbyter idéer och dyl. men vi har kanske inte konkreta samarbeten, jag har fyllt i dessa som tillfälliga samarbeten.”

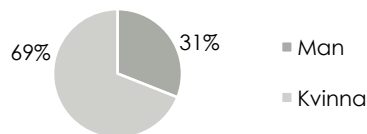

11.2 Enkät för yrkesverksamma bild- och formkonstnärer i Skåne.

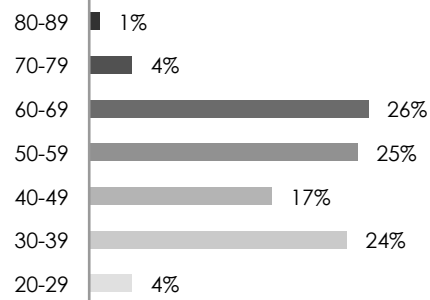
Enkäten som riktats till individer har haft till syfte att ge oss en förståelse av de individuella yrkesutövarnas behov i samband med en samordnande resursplattform. Avgränsningarna i enkätfrågorna har varit behovet av produktion, kompetensutveckling, internationella möjligheter och en resursplattformens arbetsområden. Enkäten har endast skickats ut via e-post. Enkätmaterialet i kombination med seminariet och intervjuer genomförda i arbetet med förstudien har gett den information som format vår bild av hur en samordnande resursplattform för Skåne skall utformas. I tolkningen av enkätsvaren har vi tagit hänsyn till svarsfrekvens och strävat efter att återge en rättvisande bild av konstnärernas behov.

De svar som inte resulterar i sammanlagt 100 % beror på att en del valt att inte svara på dessa frågor/alternativ.

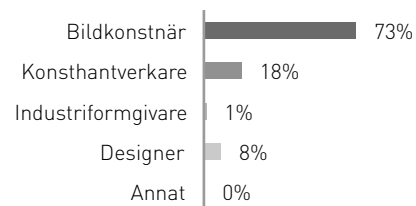
• Genus

• Ålder

• Inom vilken yrkeskategori arbetar du?

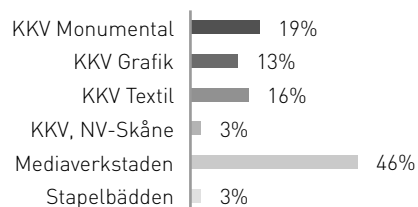
• Var i Skåne är din verksamhet i huvudsak förlagd?

Allerum	1	Helsingborg	2	Råå	1
Bjärred	2	Hässleholm	1	Simrishamn	2
Borrby	1	Höganäs	1	Skillinge	1
Brsöarp	1	Höllviken	1	Staffanstorps	2
Båstad	2	Hörby	2	Stidsvig	1
Dalby	1	Karlshamn	1	Tomelilla	2
Emmaboda	1	Klagstorp	1	Torna hällestad	1
Eslöv	3	Kullabygden	1	Trelleborg	1
Everöd	1	Limhamn	1	Vejbystrand	1
Glemmingebro	2	Lund	8	Vinslöv	3
Glumslöv	2	Löderup	1	Vollsjö	1
Grevie	1	Malmö	72	Ystad	2
Gränna	1	Munka ljunby	1	Åhus	1
Gärnsås	1	Mörarp	1	Åkarp	1
Hammenhög	1	Nybrostrand	1	Ängelholm	1
Harlösa	1	Ramlösa	1		

Konstnärliga produktionsverksamheter

I regionen finns ett antal kollektiva verkstäder och föreningar som ska svara mot yrkesverksamma bild- och formkonstnärers behov i sin produktion. Detta i form av lokaler, maskiner, kunskap och möjligheter. Denna fråga undersöker om du någon gång använt någon/några av de kollektiva verksamheterna, om du använt andra liknande eller kompletterande produktionsverksamheter samt om det finns verksamheter du saknar tillgång till.

- **Kollektiva produktionsverkstäder**
Eftersom det går att välja fler än en kryssruta kan procentsatsen överstiga 100 %.

- **Övriga produktionsverksamheter**

”frilansande konsulter beroende på inriktning av arbetet”

”Plåtindustri; skärande bearbetning; programmering.”

”Den för mig viktigaste kollektiva produktionsresursen det halvformella kollektiva teknik och kunskapsutbytet mellan yrkesutövande kollegor.”

”fotolabb”

”jag har deltagit i många internationella skulptur- målerisymposier(Workshop)”

”KKV Kalmar”

”Arbetar inte längre på KKV. Arbetar helt och hållet i egen regi.”

”Robert Casslands skulpturgjuteri”

”Ateljé Larsen, Helsingborg

Krelab, Helsingborg

Rammakare Kjell Eklund

Smeden Peder Wolfbrandt, Degeberga

Utöver detta verkstäder i Blekinge och på Gotland”

”glashytta för gjutning och formning med varmt glas”

”Jag är aktiv inom Hemslöjden i Landskrona”

”Har använt mig av KKV i Göteborg, ugnsgjutning.”

”Egen ateljé, NRA Umeå (för fotoutskrifter)”

”Egen liten modell verkstad. Läger även ut uppdrag på andra designers med verkstad.”

”Har inte vetat att de finns och hur kan man använda dessa”

”nej”

”Egen verkstad ateljé butik.”

”WISP”

”CirkulationsCentralen”

”Jag väver bildväv och stickar i mitt hem. Innan pensionen hade jag egen ateljé.”

”I mindre skala, de mer interna på ateljéföreningen CirkulationsCentralen.

Som studerande på fristående kurs på Malmö Högskola för några år sedan, använde jag deras verkstad och 'black box'.

Som studerande på fristående kurs för något år sedan, använde jag mig av deras Ljus- och perceptionsstudio.”

”Har egen ateljé Internet, bloggar, hemsida.”

”Jag har sedan 1990 egen ateljé på Ateljéföreningen Addo, Industrigatan 20 J. Där har vi även ett projektrum på 200 kvm som jag använt många gånger, i samband med större produktioner. Se exempel på en miljö jag skapade i vårt projektrum, för att sedan filma: <http://www.annabring.se/theloveletter2.html>

Jag har också använt mig av Filmcentrum Syd samt Film i Skåne i deras tidigare former.”

”Diverse företag i Skåne inom sten, belysning och träindustrin”

”KKVB i Bohuslän”

”Fabrikken for Kunst og Design, Köpenhamn”

”har egna ateljéer”

”Olika industrier i området, egen ateljé”

”MINC”

”Eget Galleri”

”Egen ateljé.”

”Konstlabbet i Ängelholm”

”KKV Nacka”

”Saknar kontakter.”

”Emaljverkstan Malmö kollektivverkstan”

”Romney”

”Har även ateljé på ön Åstol i Bohuslän.”

”En experimental verkstad med tillgång till olika material, alternativ material där man kan experimentera med både små och stora projekt.”

• Avsaknad av produktionsverksamheter

”Stor subventionerad projektateljé för test av tillfälliga installationer.”

”Det kan vara svårt för någon som är autodidakt att utnyttja dessa verksamheter. Större öppenhet efterlyses. plastverkstad.”

”Svårt att säga eftersom det man gör delvis formas av vilka resurser som finns.”

”Stort rum med travers.”

”Följande resurser finns tillgängliga i det kommersiella utbudet, men ofta till kännbara kostnader. Monumentalstudio för fotograferingar och filmproduktioner

Bildmonterings- och ramverkstad
Grafisk efterproduktion såsom bigning, montering, stansning och bokbindning.”

”Färglabb.”

”Hjälp med digitala tryck i stora format på olika material. Hjälp med video och ljudinspelning, studio, belysning, redigering etc. De som saknar är ett bra bildhuggeri för skulptur, jag har utbildat mig i Carrara Italien, där kan man hyra Ateljéer och det finns duktiga yrkesmän.”

”Produktion av utställningar, saknar galleri för min utställning.”

”Producentledet inkluderat professionellt ekonomi och marknadsföring, som finns i exempelvis filmproduktioner. glashytta för gjutning och formning med varmt glas.”

”Kommer att ta kontakt med KKV i Malmö för fortsatt arbete i ugnsgjutning.”

”Stora enskilda projektrum som är större än 25 kvm och har en takhöjd på minst tre meter.

För att hyra månads eller veckovis.

Enkla medel att upprätthålla kunskaper i bildseende som öppen kroki.”

”Olika bränningsanläggningar för keramisk produktion ex. större ugnar för reduktionsbränning såsom gas- och vedeldade ugnar men även modell större oxidationsugnar dvs. eldrivna ugnar”

”Bra prototypverkstad som är riktad mot just modellbygge. Det betyder trådbock, svets, bandsåg, cirkelsåg, slipmaskiner, plåtkap och bock, målarbås, CNC-fräs eller 3D-printer osv.”

”Det hade varit bra med verkstäder för t ex hantering av tunga objekt i betong, sten eller för att kunna gjuta i brons Jag har egentligen allt jag behöver i min egen verkstad, vad jag skulle önska mej är en stor keramisk verkstad där man kan få teknisk/professionell hjälp vid större arbeten o projekt.”

”Fotostudio.”

”Ett filmforum/kluster för filmare som arbetar med artfilm. En inkubator för filmare vore inte fel.”

”Handledare på mediaverkstaden.”

”Glasmåleri, men det skulle jag antagligen kunna hålla på med på KKV Monumental i Malmö?”

”Jag saknar inget tack vare att det finns så bra kollektivverkstäder i Malmö. Jag är även intresserad av KKV Textil och tänker ta kontakt med dem. Det skulle kännas hemskt om någon av kollektivverkstäderna skulle försvinna!”

”Fotoateljé.”

”Saknar inget.”

”Ljus- och perceptionsstudio samt black box för ljusexperiment - det vill jag GÄRNA vara med att bygga upp här i Skåne!”

”ingen”

”Nu för tiden är ju mycket av ens verksamhet digital. Man sitter vid sin dator. Datorproblem och haverier är en stor oroshärd, tycker jag. Den enskilde person som hjälpt mig mest med sådant är faktiskt David Krantz, som tidigare varit anställd som teknikansvarig på Mediaverkstaden i Malmö. David är väldigt kunnig, hjälpsam och sympatisk när man får problem med sin dator.

I övrigt har jag oftast vänt mig till en person på Makomer i Malmö, med mina Mac- problem. Tyvärr fick jag ett mycket stort datorhaveri 2008-09. Jag hade en specialbyggd Mac

G5 direktimporterad från Apples fabrik på Irland, som kraschade efter 3,5 år. Jag hade på den tiden licens på Final Cut Pro, ett omfattande filmredigeringsprogram.

Tyvärr fungerar detta inte längre på min nya Intel-Mac dator. Jag har inte råd att skaffa ny licens. Jag har inte råd att köpa en ny HD- kamera. I följande fråga undrar ni om mitt behov av kompetensutveckling. Jag ser gärna en kurs i HD-tekniken och redigeringen på exempelvis Mediaverkstaden i Malmö, eller på Film i Skåne.”

”Jag saknar ovanstående lite närmare Landskrona/Helsingborg än Malmö och Ängelholm.”

”Tuftapparat (för matt-tuftning) Större utbud av ateljéer till rimlig hyra.”

”Keramikverkstad, airbruschutrustning att hyra.”

”Metallverkstad till större arbeten på markplan En för främst kvinnliga konstnärer - trött på gubbmaffian.”

”Vet inte riktigt-man borde kanske prova nya saker.”

”Ateljébidrag, större antal bidrag, möjligt att få bidrag ateljé i anslutning till bostad.”

”Ateljéer.”

”Att få bygga stora enheter i plast för utomhus bruk.”

”Stort tomt rum att använda tillfälligt= en ateljé för kortare tid.”

”3D-printer.”

”En mediaverkstad i nordvästra Skåne.”

”Textil Screen Experiment”

”Någonstans där man kan låna/hyra/bruka maskinell teknik, dvs. träna upp hantverket 'stenbearbetning', få tips samt få tillägna sig kunskaper i ämnet.”

”Träffa andra som bearbetar sten eller ägnar sig åt skulpturalt arbete.”

”Kollektivverkstad typ skulptur på närmare håll än Malmö.”

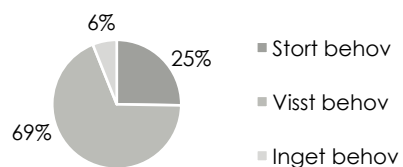
”Andelhytta.”

”Jag saknar utbildningsverksamheter med olika kurser både för keramik, skulptur och grafik. Det skulle vara fantastiskt om man kunde ha löpande korta utbildningar där man fördjupade sig inom olika tekniker och lärde sig nya tekniker av kompetenta konstnärer. Jag är intresserad av att arbeta med offentlig utsmyckning och vill gärna ha kunskap inom detta område också.”

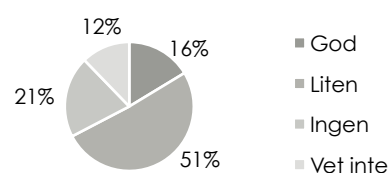
Kompetensutveckling

Denna del av förstudien undersöker ditt behov och tillgång av kompetensutveckling inom bild- och formkonstyrket. En möjlig funktion i den samordnande plattformen är en resurs som kan skapa och utveckla kompetensutvecklande utbildning utifrån de behov som specifikt uppstår inom bild- och formkonstyrket.

- Hur stort behov har du av kompetensutveckling inom din yrkesutövning?

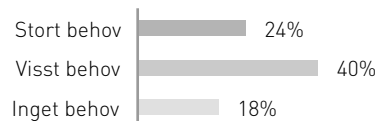

- Hur stor tillgång har du till kompetensutveckling inom din yrkesinriktning idag?

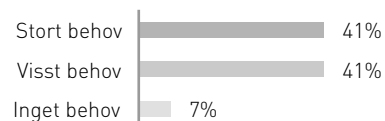

- Hur stort behov har du av att utveckla dina kunskaper inom följande områden?

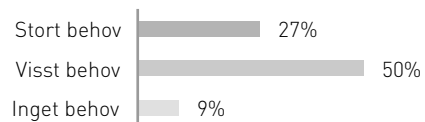
- Teoretisk kunskap: konstteori, diskurs etc.

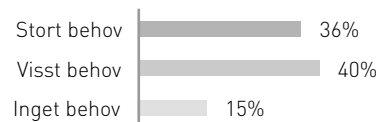
- Kunskap inom arbete med offentlig konst

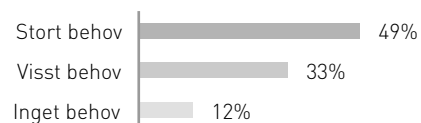
- Praktiska kunskaper inom det konstnärliga

- Eget företagande: marknadsföring, ekonomi och juridik etc.

- Kunskap inom digital media

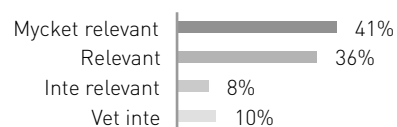

Internationell samverkan och internationellt utbyte

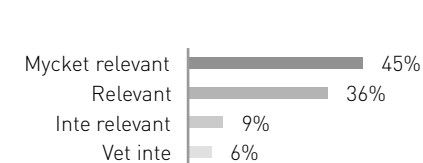
Frågorna här undersöker vilka funktioner i en samordnande plattform som är relevanta för att utveckla och stärka regionens, såväl som den enskilde bild- och formkonstnärens roll i ett internationellt sammanhang.

- Vilka funktioner skulle underlätta internationell samverkan och internationellt utbyte om de var tillgängliga för dig som bild- och formkonstnär?

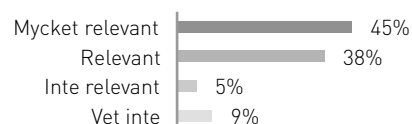
- Bevakningstjänst av utbytessmöjligheter

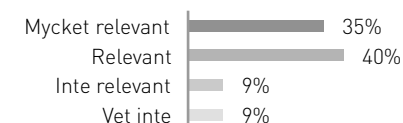
- Internationell gästateljé

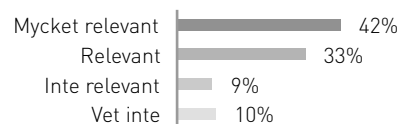
- Samordning av internationellt nätverk

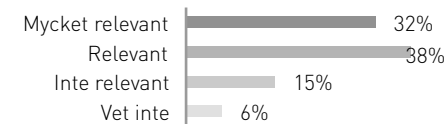
- Övernattningssmöjligheter för gästande konstnärer

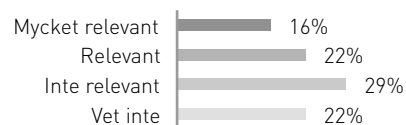
- Administrativt stöd av utbytesprojekt

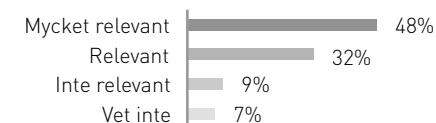
- Projekt-/ mötesrum för samarbeten

- Utbytessmöjligheter för curatorer

- Återkommande konstmanifestation ex. internationell konstbiental

• Vilka övriga funktioner skulle underlätta internationell samverkan och internationellt utbyte om de var tillgängliga för dig som bild- och formkonstnär?

”Att samordna kulturyttringar som galleri- nätter, festivaler osv till hela regionen: En årlig Öresundsfestivalsvecka med utställningar, föredrag, fester, symposier osv som sträcker sig mellan Helsingör/Helsingborg över Malmö/Köpenhamn ner till Ystad/ Bornholm. (Själland/Skåne/Bornholm) Det leder till ett utökat samarbete och övergång från lokal trångsynthet till en regional öppenhet. Sluta konkurrera! Samarbeta!” ”Sociala medier... inte Facebook/Twitter etc.

Portal/forum (i samband hemsidorna KKV) där konstnärer kan lägga upp sina alster och få kritik eller tankar kring, för och under process exempelvis, om man känner för det förstås.

Känner inte själv så många konstnärer så en viss feedback i/under en ev. process hade ju varit utvecklande.”

”Tid och pengar för att resa samt anordna saker här hemma. Finansiellt stöd till konstnärer som samarbetar mellan olika länder. Utställningsersättning när man ställer ut utomlands eller resestipendium.”

”Fler utbytesprogram och utbytesplatser är det lite för enkla svaret... Ett sätt att göra detta skulle kunna vara ett internationellt system för konstnär till konstnär utbyten. En plattform för att samordna ateljé, lägenhets-, nätverks- och produktionsresursutbyten mellan konstnärer. I sin enklaste form ett enkelt system för att temporärt ”byta liv” med en

känd eller okänd kollega på en plats du vill besöka.”

”Jag har små barn, så nu passar det inte så bra för mig med utlandsvistelse.”

”En grupp eller ett nätverk som intresserade sig för detta Skapa forum för årliga konst biennaler och symposier- Workshops det är det bästa sättet som jag ser det för att öka ett Internationellt Europeisk konstnärligt nätverk mm.”

”Internationell och nationell mångfald.”

”Ekonomiskt stöd ifrån Bildkonstnärsnämnden som inte var kopplat till utländska institutioner. Dvs. stöd i form av resebidrag, mat och logi i samband med utbyte mellan ”fria” konstnärer.”

”Det är viktigt att Malmö sätts på kartan på den internationella scenen. Om det kommer internationella konstnärer och Curators hit är det viktigt att de får möta och se Malmö baserade konstnärer. Idag är nätverk väldigt viktigt. Malmö måste jobba med att få ut sina egna konstnärer på den internationella scenen.”

”Om arkitekter möbel designer o liknande kunde mötas och utbyta erfarenheter och se om vi skulle kunna arbeta tillsammans.”

”Kanske info, tips om ställen som är värda ett besök t.ex. utställningar, ateljébesök, föreläsningar.”

”Möjlighet att ta med familj/barn vid internationella kulturutbyten. Konsten är idag inte jämlik, män och kvinnor arbetar

inte på lika villkor.”

”Pengar, för att kunna resa, kontakter med gallerier utomlands och i Sverige. Gemensam kalenderfunktion för konst och design för en bra överblick. Spot på de som deltar i samarbeten för inspiration och information. Bra om det finns kort återkommande events som t.ex. workshops på olika teman som kan stimulera och öka kompetens gemensamt.”

”Organisering av konstnärsutbyte, hjälp med stöd t ex bidrag, finansieringsmöjligheter, administrativa t ex förse de som hittar samarbetsmöjligheter, utställningar, mm med dokument typ invitation eller liknande möjlighet att få projektbidrag för deltagande i utställningar och workshops.

”Ekonomiskt stöd/stipendier... hjälp att driva, utforma konstförening som inriktar sig på samarbeten, artist in residence och dyl. Att det inte krävs bil för att ta sig utan helst tåg. Att man kan bo billigt och laga mat själv.”

”Att regionen stödjer samverkan. Att man får kunskap om hur man söker ex EU-pengar. Utställningsplattformar. Stipendium. ”Lättfattlig presentation av t ex EU:s utställningsbidrag för utställningar med- konstnärer från flera EU-länder. Att sökas direkt av konstnär. Senare års tävlingsansökningar har krävt speciella dataprogram och för övrigt varit formulerade på ett administrativt språk som är främmande för kreativa bildkonstnärer och gör att företag med personal som talar detta dataspråk blir de som orkar delta.”

”under Administrativt stöd av utbytesprojekt, skulle jag behöva hjälp med ansökningar till att finansiera utbytesprojekt. Jag skulle vilja ha någon att ventilera idéer om utbytesprojekt med, om det realistiska i mina idéer, om vilka platser(utställningsplatser) som kan fungera för olika utbyten etc.”

”Lista över utövande konstnärer inom textilkonst och konsthantverk i olika länder, som jag skulle kunna få när jag åker till olika länder.”

”En flexibel struktur där enskilda konstnärers initiativ och kontakter kan stöttas, tillvaratas och utvecklas både ekonomiskt och administrativt.”

”Mycket beror på ekonomiska möjligheter att samverka internationellt. Kanske en kommunal eller regional bidragsform kunde instiftas just för internationellt samarbete.

Liknande ateljéstipendierna. En samordnare för internationell samverkan hade också kunnat vara en bra plattform att utgå ifrån.”

”Regionalt ekonomiskt stöd för internationella kontakter.”

”Mer information om t.ex. utställningar Öppna diskussioner och workshops. ”Själv var jag internationellt verksam fram till 2003 då jag började studera på heltid på Lärarhögskolan i Malmö. Jag har sedan jag började arbeta inom mitt nya konstanknutna yrke (bild/konst lärare gymnasiet), insett att jag tappade min konstnärsposition, kanske för att jag varit

onödigt ambitiös i mitt nya yrke/i mina studier på Lärarhögskolan i Malmö samt på Konstfacks Bildpedagogik. Jag skulle därför helt enkelt behöva lite hjälp och uppmärksamhet. Jag har varit i tätt kontakt med Region Skåne, men jag har hittills inte lyckats få något stöd.”

”Artist in residence.”

”Möjlighet att vistas och arbeta i gästateljé utomlands.”

”Jobbar inte internationellt idag.”

”Workshop, seminarier, sätta ihop olika konstnärer, kunskaper, erfarenheter”

”Stort ateljéhus med konstnärer i alla generationer med kopplade artist-in-residence-program, gästateljéer, utställningar, som låg centralt med personal och administration.”

”pengar”

”Vet ej, har dålig koll. Möjlighet att ställa ut utomlands fortbildning utomlands kontakt med workshops utomland.”

”Stöd, stipendium, inbjudan.”

”Paraplyprojekt som samordnar ”inter-reg-projekt” och kan växla upp kapital och verksamhet ordentligt.”

”ATT DET SOM ERBJUDS ÄR BILLIGT! Det kan göra hela skillnaden. Annars blir det inte tillgängligt för de som verkligen behöver det.”

”Ekonomiska resurser

alla Utbildningskomplettering (i utlandet och i Sverige), samarbete med skolor med inriktning stensbearbetning/skulptur vore önskvärt. Som autodidakt alltså utan konsthögskola känns det totalt ensamt och det som driver mig att fortsätta är min egen känsla av att jag har något att ge. Var kan jag tala om att jag finns? ”Skatteverkets broschyr -ställa ut utomlands, gör ju att man tappar all lust att ens försöka! Man ska deponera åtskilliga tusenlappar som man sen får tillbaka om man inte säljer nåt, en sån idioti!!!!!!”

”Ett mer flexibelt system efterlyses. Som tar hänsyn till konstnärens ekonomiska situation.”

”Info och stöd ang. internationella offentliga utsmyckningar - även offentliga möbler - typ brukskonst. Marknadsföring.”

”Järngjutning - flera glassymposier.”

”Pengar givetvis.”

”När man bara har möjlighet att dra in vad man gör av med i sin vardag blir det inga överskott att investera i en ytterst välkommen kompetensutveckling någon annanstans.”

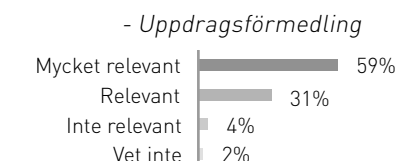
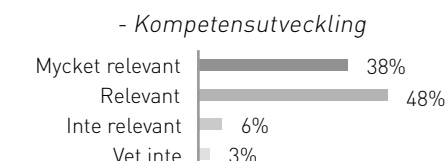
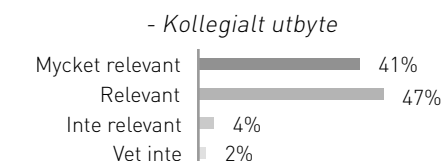
”Samlade listor av olika gallerier och konsthallar i olika länder med namn på kontaktperson och kontaktuppgifter som uppdateras med tiden.”

”Praktiska Information om hur man ställer ut utomlands i form av kurser, intervju med konstnärer som har gjort detta.”

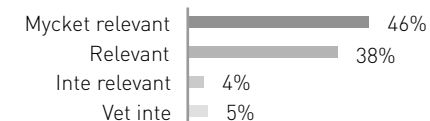
Funktioner i en samordnande plattform

Denna fråga undersöker vilka funktioner som en plattform för konstnärliga arbetsprocesser ska bestå av. Detta för att tillgodose de yrkesbehov som uppstår för den enskilda bild- och formkonstnären. För att identifiera formerna för detta behöver vi se vilka funktioner som är relevanta för dig inom dessa tre områden: A) din konstnärliga verksamhet, B) din näringsverksamhet och C) din synlighet.

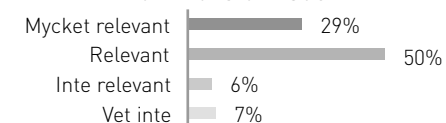
• Vilka av följande funktioner (i en samlad plattform) är relevanta i din konstnärliga verksamhet?

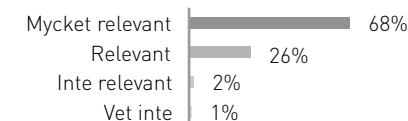
- Internationell samverkan

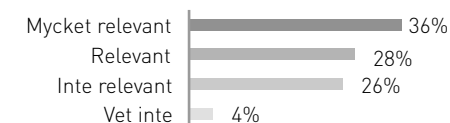
- Branch- och fackfrågor inom bild- och formkonstområdet

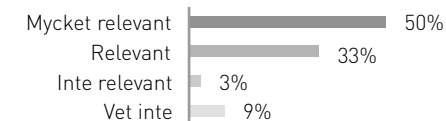
- Visningsmöjligheter

- Ateljéplats

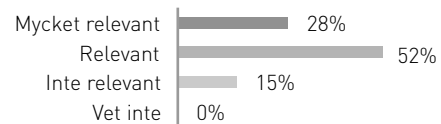

- Stärka dialogen mellan bild- och formkonstnärer, uppdragsgivare samt övriga näringslivet

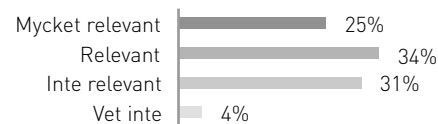

• Vilka av följande funktioner (i en samlad plattform) är relevanta i din näringsverksamhet som bild- och formkonstnär?

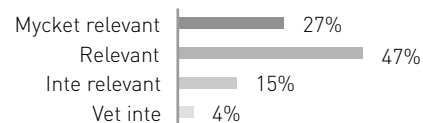
- Funktion för hjälp i ekonomiska frågor

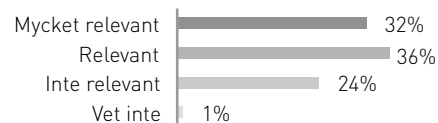
- Dokumentationstjänst av konstnärlig produktion

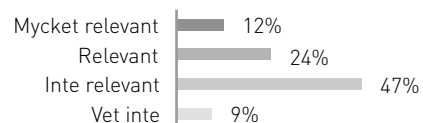
- Funktion för hjälp i juridiska frågor

- Tjänster för hemsida och digital media

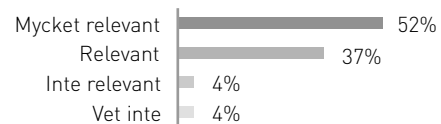

- Tillgång till fakturerings tjänst

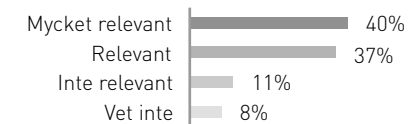

• Vilka av följande funktioner (i en samlad plattform) är relevanta för din synlighet i samband med visningsmöjligheter/konstnärliga uppdrag etc.?

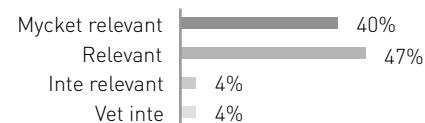
- Kanal för förmedling av offentliga uppdrag

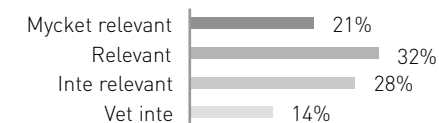
- Organiserad portfoliovisning inför utställningsproducenter

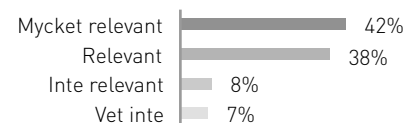
- Kunskapsförmedling kring offentliga uppdrag

- Lokaler att boka för möten med curatorer, gallerister osv.

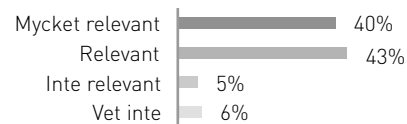
- Kanal för förmedling av konstnärlig verksamhet och cv

- Hängnings-, visningsrum att boka

- Organiserad mötesplats mellan konstnärer och uppdragsgivare

- Övriga funktioner (i en samlad plattform som är viktiga utifrån A) din konstnärliga verksamhet, B) din näringsverksamhet eller C) din synlighet:

”Synlighet på annat ställe än Kulturarbetsförmedlingen.”

”En överregional konsthall, gärna i Köpenhamn som visar regionala konstnärer i utökad mening, sätta en accent mot internationella konstvärldens gräshoppmentalitet.”

”Festivaler och Biennaler med större brädd på konstnärskapet och de inbjudne konstnärerna ”Momsbefrielse eller avdrag för förstagångsköp av lös konst. Om det ska vara moms bör det vara som bokmoms eller idrottsmoms dvs. 6 %. Inte 25 % eller 12 %. Det är väl det som för nuvarande är viktigast.”

”Det finns ett stort behov av utställningsmöjligheter för bildkonstnärer de som finns är endast för elitkonstnärer, behovet är stort även för samlings utställningar. Rättvis fördelning av resurser.”

”Konstnärer måste bli bättre på att förmedla kunskaper till varandra. Om vi inte vågar ställa krav när det gäller offentliga uppdrag och utsmyckningar blir vi ofta utnyttjade, framförallt unga konstnärer som gör utställningar och uppdrag där utställnings ersättnings saknas, eller utsmycknings uppdrag där ersättningen inte är tillräcklig för att ta ut en lön som motsvarar det faktiska arbetet. Det måste bli slut på gratis arbetet bland konstnärer. Jag pratar inte

om alternativa gallerier utan det handlar om att tacka nej till institutioner som inte följer MU avtal osv.”

”Göra den textila konsten mera synlig eftersom alla använder textila material i hemmen, på arbetsplatser och i offentliga byggnader men de flesta vet inte riktigt att det är textilkonstnärer eller designer som skapat dem. Det textila finns bara där som en självklar del i interiören.”

”Demokratisk påverkan, möjlighet till medverkan och engagemang, insyn och transparens.”

”Att det finns ett normkritiskt perspektiv på de plattformar och kompetensutveckling ni tycks vilja skapa för Skånes bild och formkonstnärer.”

”Vägverket anlitate en fransk konstnär som utfört vägskulpturer i Frankrike till att tolka den skånska naturen och historien och utföra vägskulpturer här. Att Vägverket som saknar kunskap i ämnet självständigt kan göra en sådan beställning som betalas av skattemedel finner jag upprörande.”

”Under C) Kanal för förmedling av offentliga uppdrag. Skulle verkligen behövas, en förmedlare som kunde hjälpa en att ge råd då man ska försöka skicka in intresseanmälan till offentligt uppdrag. Någon att tala med om sina idéer och hur man ska presentera dem. Också någon som kunde hjälpa en att förstå de oftast väldigt snåriga ”upphandlings” texterna till offentliga uppdrag. Under C) Organiserad portfoliovisning inför utställningsproducenter, vill jag

bara nämna att det var en sådan på Malmö Konsthall, som tyvärr inte alls fungerade bra. Det var helt kaotiskt, med många curators i samma rum, och man fick träffa dem i ett par minuter, i ett sorl av röste runt omkring. De, curators, borde ha fått portfoliomaterialet i förväg och sedan valt den/de konstnärer de verkligen ville tala med. Som det var den gången var det helt meningslöst, och en förnedrande situation, då flera konstnärer kände att de var helt ointressanta för de curators de fick samtal med. Jag tror det är bättre att få möta en curator en och en i ett lugnt rum, ensam konstnär med ensam curator, och helst förberett i förväg, så att curatorn verkligen finner intresse i den konstnär den möter. ”

”A. På Mediaverkstaden viktigt att det finns någon som ansvara och servar filmdatorerna. Det är JÄTTESVÅRT att jobba när inställningar ändras och det inte finns någon som man kan fråga om hjälp. På Mediaverkstaden saknar jag kompetensutveckling, verkstaden har mycket att erbjuda men det bygger på att man måste behärska tekniken från början. Skulle vara bra med genomgångar av enkla basic-rutiner i Final Cut ex vis. Inställningar..

På KKV Monumental skulle jag önska mig en kurs i gjutning där man lär sig göra gjutformar till gips, hur ugnarna fungerar om man vill bränna lera... någon sorts basic information om vad verkstaden kan erbjuda. Kanske skulle man som ny medlem bli erbjuden en genomgång så man vet vad som gäller.”

Webbshop, betallosningar om man säljer via hemsidan. Vanliga webbshopar verkar förutsätta massproduktion. En webbshop för unika konstverk.

Samla hela plattformen i ett ”hus”. Underlätta kommunikation mellan de olika funktionerna. Öppna upp! ”Tillgången till en bra och hyfsat billig ateljé i anslutning till en verkstad vore mycket värt. I samband med utbildningsmöjligheter vill jag också kunna erbjuda egna kurser/sam- arbeten i kursverksamhet som kursledare. Men framför allt och oavsett allt annat, måste vi arbeta för en rimlig ersättning för konstnärers arbete. MU-avtal och en workshop i Skåne igen, kanske upprepade gånger, är nödvändigt både inom och utanför den egna innersta branschen, upplever jag.”

”Jag eftersträvar ett kommunalt kulturhus med lokaler och möjligheter för konstnärer (inte bara bildkonstnärer) att interagera med kolleger, näringsliv och institutioner. Här ska finnas anställd personal som verkar för konstnärers möjligheter att visa, utöva och utveckla samarbeten. Här ska också finnas konstkurser för barn. Utan konstnärlig utbildning kommer nästa generation inte att ha någon relation eller respekt för handens verk eller konstens relevans.”

”Tycker att frågeformuläret är ganska täckande”

”A. Jag tycker att det också kan läggas fokus på oss äldre konstnärer som fortsätter kämpa trots att det mesta av ljuset fal- ler på nyutbildade förmågor.

Det är väldigt roligt att Malmö och Skåne har ett rikt genererande ungt konstliv, vilket givetvis Konsthögskolan i Malmö bidrar till. Det är också roligt att den polarisering som tidigare rådde mellan "nyutbildade" och "äldre med varierande grad av utbildning" numera tycks upplöst. Det nya "snåla" ateljéstipendiet har löst upp de största motsättningarna här. Jag tycker dock fortfarande att Sveriges tredje största stad kunde ha råd med lite mer stöd till ateljéhyror.

B. Jag behöver definitivt beviljas ett offentligt gestaltungsuppdrag! Jag har uppvakttat både Region/Kultur Skåne samt Statens Konstråd. Se min hemsida www.anna-bring.se

C. Jag tar gärna emot stöd och analys av ett konst-kunnigt proffs, typ en curator eller liknande person."

"Högre kunskap hos dem som bedömer oss som arbetar med konsthantverk, det finns exempelvis inte några stipendier för oss i Skåne - sämre ekonomiska villkor. Konsthantverket är över huvud taget väldigt eftersatt och styvmoderligt behandlat i regionen."

"Viktigt är ju att få en professionalitet i konstnärskapet, sett utifrån. Att ha lokaler att träffa uppdragsgivare eller andra kunder utanför sin ateljé kan vara en bra sak. Tycker att Malmö verkar fungera bra med deras lokaler och ateljéer som står till förfogande. Här kan man då ta hjälp av varandra, ha tillgång till varandras kunskaper och har någonstans att samlas. Gapet mellan Malmö och Ängelholm är för stort. Och vidareutbildning är viktigt för att kunna utvecklas men möjligheterna är få.

Egentligen är det bara de få som går ur konsthögskolorna som har tillgång till möjligheterna, de andra har det mycket tufft på alla håll."

"I grund och botten upplever jag att internat är viktigt och att ha en fungerande hemsida gör stor nytta. Därför skulle möjligheten att kunna vända sig till ngn som specifikt och pålitligt gör och jobbar med/uppdaterar hemsidor vara väldigt bra."

"Underlätta skattepolitik för konstnärer Alldeles för tuff skatt."

"Det som saknas är ekonomi att marknadsföra, att resa o söka upp gallerister och ta kontakter. Man borde exempelvis ha råd att åka på vernissager som är en bra kontaktyta men det går inte om man lever på 4-5000 i månaden. Jag har heller inte råd att köpa kurser eller delta i kurser och seminarier sedan AF-Kultur slutade betala sådant åt oss konstnärer. När pengar saknas är det svårt att få jobb som ger pengar. A, pengar till materialköp saknas B, pengar till att arbeta på heltid saknas C, pengar till att synas saknas"

"Medias syn på bilden och formen som ett självständigt kommunikation språk bör identifieras och göras tydligare. Media har en uppfostrande och ett bildande ansvar eftersom bild och form är ett språk. SKOLVERKETS NYA NEGATIVA SYN PÅ BILD, MUSIK OCH DRAMA Den obligatoriska kursen Estetisk Verksamhet i GY11 i det nya gymnasiet har helt och hållet tagits bort. Detta kommer att medföra en låg bildningsnivå och förakt

för våra ämnen i framtiden."

"Kan inte hyra en ateljé, har inga pengar till måleri, är invandrare och har aldrig fått ett stipendium."

"Coaching? För oss som är dåliga på att ta kontakt med gallerister etc."

"B och C. Eftersom jag är en usel försäljare behöver jag hjälp med försäljning av mina alster, en hjälp som inte kostar "skjortan". En hjälp som även kan ge tips på vad som går att sälja och vad som jag skulle kunna tillverka."

"Allt som gör att jag kan nå ut!"

"Stöd med internationella kontakter/hantering. Återkommande marknadsföring etc."

"Skulle gärna se någon form av kompetensutveckling i form av att arbeta med verkligt gärna offentligt projekt med tät tillgång till materialorientering, guidning i vad man bör tänka på, bra presentationer, information eller workshop kring materialkunskap. Malmö känns långt bort för mig, gärna lite närmare i nordöstra Skåne"

"Jag tycker kommunala utställningslokaler i varje kommun kan vara ett begrepp, kanske med kombination med ett trevligt café. Där kan varje lokal konstnär boka in sig och vissa sina verk för en kortare period, typ två veckor under året."

Övriga kommentarer

”Keep up the good work!”

”Ser det mesta ovanstående som är bra och där då kanal för exponering av konstnärer, för de som är intresserade av att ta del och ev. köpa konst, som privatpersoner företag institutioner... internationellt sett också, som en stor del.”

”Önskar att anmälningsavgiften till KKV Malmö var lägre.”

”Det känns viktigt idag att konstnärers möjligheter stärks! Jag har fått min utbildning i Italien och England, och har lärt mig att det finns massor med avundsjuka inom konstnärer, därför för att öka och stärka konstnärsyrket måste konstnärer och institutioner, organisationer ta ett samlat grepp och diskutera för att bygga ett stark grund plattform för alla yrkets verksamma konstnärer både autodidakta och akademiker och teoretiker! Kämpa för flera utställnings möjligheter och bygg ut och öka den Europeiska samarbete, regionalt och nationellt samt internationellt!”

”Det är bra att ni gör denna undersökning. Jag hoppas att det kommer fler möjligheter till utbyten och att utställningsrum blir demokratiska och normkritiska. Är trött på att det är endast ett fåtal återkommande rum och konstnärer som lyfts fram. Eller gamla slemproppar som köper konst. Jag vill få tillgång till hur man får göra offentlig konst.”

”Håll språket enkelt o fritt från administrativa floskler. Glöm inte konsten”

”Skulle vara fint om KKV i Malmö fungerade mer som ett centrum för konstnärer i Malmö. Där kunde vara utställningar, seminarier, filmvisningar, kompetensutvecklingsföredrag, mötesplats för att träffa curators, eller diskutera utbytesprojekt, gästateljé för utländska konstnärer som man vill ha utbytesprojekt ihop med etc.”

”Jag saknar inget tack vare att det finns så bra kollektivverkstäder i Malmö. Min förhoppning är att de kommer att kunna fortsätta på samma sätt.”

”Jag jobbar mycket med internet, men saknar en plattform med ett betalsystem där jag kan sälja unika konstverk. Bra frågor.”

”Ser fram emot en intressant fortsättning.”

”Jag tror mina kommentarer finns i tillräckligt riklig mängd ovan.”

”Jättebra med en sådan här kartläggning och hoppas att resultatet kommer att jobbas aktivt med!”

”Jag efterfrågar en samverkan inom de olika teknikerna hos KKV, främst i form av att samla alla på samma plats. Det skulle underlätta mycket att kunna ha tillgång till de olika lokalerna på ett enklare sätt. ”Region Skåne skulle kunna betala konstnärer för att träffas på kurser och seminarier som en stipendieform

som når flera, 20 pers. om året skulle vara bra. Nya tekniker för skissarbeten i datorn exempelvis, de kan nyutbildade konstnärer och vi andra får lägga ned projektet att söka utsmykningsjobb”

”Försöka validera konstnärstatus. jag fick skickade till aic centrum och var dålig behandlat och kultur arbetsförmedlingen kunde inte placera mig på något konstliknande platsen eller stimulera min produktion”

”Under det senaste året har jag jobbat som projektutvecklare i ett Leader-projekt där vi bl.a. startat upp ett internationellt artist in residence i Harlösa med naturanknytning. Jag sitter därför just nu och läser boken ”TO DO - utvecklingsarbete av kreativa näringar i praktiken”. Arbetet inom utvecklingen av KKN ligger helt i linje med vår egen långsiktiga utvecklingsplan på ett lokalt plan. Samtidigt är vårt ”lokala mål” internationellt inriktat. Vi har nu svårt att lyfta vårt projekt ett steg till och här ser jag ett problem som vi knappast är ensamma om. Hur ta klivet till nästa nivå?! En svårighet som är generell för kulturverksamhet, från egenfinansierat (med mycket ideellt arbete) till en verksamhet som kräver anställningar. Tänk efter, hur ofta går det inom kultursvängen. Just när jag sitter och funderar på detta ramlar er enkät in i mailboxen genom KRO:s nyhetsbrev. Jag har konkreta förslag som utgår från en hög kompetensnivå hos yrkesverksamma kulturarbetare men som behöver kunskaper och nätverksmöjligheter för samverkan, regionalt/internationellt för det är där framtidens möjligheter finns.

Jag tror att kulturarbetare kommer att nätverka mycket mer, även söka medel ur flera större fonder samtidigt. Problemet är som alltid att finansiera tiden det tar att uppnå det. Hur kan vi få stödet att komma dit?

Förslag; Nätverkscentrum/ Rådgivningsbyrå. Ett centra där det finns möjligheter för kulturarbetare att få hjälp att hitta fonder att söka medel ur, tex som finns genom Intercult och Generator (Stockholmsbaserat). Hjälp att hitta kon- takter, t.ex. inom universiteten. Stöd att skriva bättre ansökningar. Förutom kursdagar/ seminarier som kan inspirera kulturarbetare att finna vägar till utveckling av deras initiativ skulle kulturarbetare kunna ansöka om stöd från Centrat. ”Bidraget” blir att man får ett visst antal timmar = stöd från tjänstemän på centrat att hitta utvecklingsvägar för ett projekt/ide. Lätt att budgetera och ger synliga resultat. Liknande finns inom FoU.

Förslag; Förstudiebidrag 30 - 50.000 kr, för att kunna göra förstudier inkl. ev. studieresor. Målet (men inte tvingande) är att förstudiebidraget ska leda fram till en projektansökan och projektplan. Kopplas till rådgivning.

Förslag; Skapa ett forum för gräsrotterna att synas och höras med sina idéer. Varför inte ett särskilt Leader Kultur nästa EU-period? Vi är vana att jobba mycket ideellt. Ett konkret stöd med redovisningsformalia hade nog varit på sin plats. Ett Leader Kultur hade bågmat av idéer och projekt. Härifrån skulle också många avknoppningsprojekt komma.

Hoppas ni får många förslag från andra också. Glöm oss inte om förslagen går vidare.”

”En KONSTBYRÅ som finns som en paraplyfunktion på olika orter runt om i Skåne som skapar dialog med kommuner, tar upp konstnärliga frågor, jobb, mötesplats och arbetar med allt som tas upp här i denna enkät. Själv bidrar jag med att ha skapat konstlabbet i Ängelholm som bedriver kursverksamhet, konstnärliga experiment och som har som mål att utveckla en mediaverkstad.”

”Att hyra in sig hos en gallerist eller en mässa kostar oftast mer än det smakar. Orsaken är att mina stenarbeten kostar mer att tillverka än vad den normala kunden har råd med. Följaktligen säljer jag för lite för att det ska gå ihop.”

”En säljplattform som stöder min verksamhet efterlyses.” Jag har nu jobbat i över 25 år ensam och sökt stipendier år från år men inser att det är absolut ingen idé att fortsätta göra det. Som autodidakt utan konsthögskola, finns ingen chans med en konstkarriär om du inte har kontakter. I min kommun har jag försökt få ställa ut i kommunens lokaler men inte lyckats med det, trots mina fem jurybedömda utställningar. Drömmer om en plattform på internet där jag kan få visa vad jag gör och där curatore kan gå in och kanske ”hitta” mig. Eller var finns de som kan tipsa en för hur konstvägen bäst bör attackeras!”

